

Uredništvo in upravnništvo:

Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“

**Izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.**

Rokopisi se ne vračajo.

**Z uredništvom se more govoriti
vsek dan od 11.—12. ure dopold.**

Telefon št. 113.

Harščina listu:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrť leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

**se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.**

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 49.

Maribor, dne 28. aprila 1911.

Letnik III.

Slovenskemu učiteljstvu.

Pred državnoborskimi volitvami stojimo. Zna-
no dejstvo je, da je ogromna večina slovenskega pre-
bivalstva na Spodnjem Štajerju v taboru katoliško-
narodne Slovenske kmečke zveze in da bo tudi pri
volitvah to nad vsak dvom vzvišeno dokumentiralo.
Radi priznavamo, da pred drugimi, v zadnjem času
izvršenimi volitvami to dejstvo ni bilo tako jasno in
na dlani ležeče. Razumemo vsled tega, da se je oni
del učiteljstva, ki je iskal pomoči pri celjski liberalni
stranki, pri obeh zadnjih velikih volitvah postavil ob
njeno stran. Razumemo, čeprav ob enem tudi globoko
obžalujemo ta dogodek, ki je povzročil med nami in
nam nenaklonjenim delom učiteljstva, hude politične
spopade.

Nam ti boji niso bili ljubi, ker so vsebovali ne-
varnost, da res kdo verjame sicer že precej obsoletni
liberalni trditvi, kakor da bi mi bili neprijatelji na-
predka, ali celo šole. Učiteljstvu pa ti boji gotovo ni-
so bili koristni. Ustvarili so globok prepad med njim
in med ljudstvom, ki sledi naši zastavi.

Sedaj je najlepša priložnost, da se ta globoki
prepad zopet premosti in se najde zblizanje vsaj za
kolikor toliko miren modus vivendi med nami. Nobe-
na druga stranka razven naše nima utemeljenega u-
panja do zmage, niti v enem okraju ne. Bilo bi torej
nepotrebno tratenje moči, ugleda in vpliva, ako bi se
naše učiteljstvo sedaj izpostavljalo za bankrotne
stranke ter s tem zopet izzvalo sovražstva polne boje
z ljudstvom, med katerim je poklicano delovati.

Ako bi bilo učiteljstvo z nami, imelo bi sedaj
gotovo že svoje zastopnike v državnem in deželnem
zboru. Čeprav se imenuje naša stranka kmečka zve-
za, vendar ne izključuje nobenega stanu, ki živi s
kmetom v prijateljstvu. Gotovo je, da bo tudi učitelj-
stvo le po naši stranki prišlo do svojega zastopstva
v postavodajalnih korporacijah. Žal, da ni to že zdaj
mogoče, a Bog ve, nas ne zadene v tem oziru nobe-
na krivda.

Pred bojem smo. Še predno ga začnemo z vso
vnemo, ponujamo slovenskemu učiteljstvu prostovolj-
no roko v spravo. Ne želimo si jih kot nasprotnike,
ampak kot prijatelje. Sedaj je prilika, da stori učitel-
jstvo prvi korak k zblizanju.

Govorili smo odkrito in pričakujemo odkritega
odgovora.

Dr. Ploj ne kandidira več.

To vest potrjuje včeraj v Ljubljani izišla „Slo-
ga“, ki je, kakor znano, z dr. Plojem v najtesnejši
zvezi. Ta dr. Plojev korak bo vedela gotovo ceniti ne
samo slovenska, ampak sploh jugoslovanska javnost,
ker so s tem marsikateri v zadnjem času nastale tež-
koče za skupen nastop jugoslovanske delegacije na
Dunaju odstranjene. Ako bi dr. Ploj sedaj še napotil
takozvane „Zjedinjene štajerske Slovence“, da se
združijo z najmočnejšo spodnještajersko stranko S.
K. Z., bi s tem storil tudi za edinost in mir v ožji
naši domovini veliko dobroto.

Ker ravno z ozirom na naš narod želimo take-
ga miru, za to tudi ne odgovarjamo na žaleče napa-
de v zadnji številki „Sloge“, ker gotovo ne odgovar-
jajo več intencijam dr. Ploja. Zdaj, ko se stvari tako
ugodno sučejo za skupen nastop spodnještajerskih
Slovencev v bodočnosti, je tudi vsega obžalovanja
vredno, da hoče politično društvo „Pozor“ na novo
razburjati duhove ter tako vzdrževati prepir, ki go-
spodom okoli „Pozora“ sicer ne škodi, pač pa sloven-
skemu prebivalstvu v ptujskem okraju.

Vse trezno in pametno misleče rodoljube v ptu-
jsko-ormoškem okraju pozivljamo, da sedaj strnemo
vse svoje moči in sile v skupen odpor proti navalom
vedno mogočnejšega štajercijanstva. Za mir in edi-
nost!

Slovinci in Poljaki.

Brez vsakega hrupa, resno in dostojno, se bo
zvršil v nedeljo dne 30. t. m. velepomemben korak v
kulturni zgodovini slovanstva: v staroslavnem Kra-
kovu si bodo segli v roke odlični zastopniki našega
naroda in bratskega poljskega. V nedeljo se ustanovi

v Krakovu društvo: „Prijatelj Jugoslovancov.“ Ob
tej priliki pohiti večje število Slovencev v poljsko
prestolico, da prisostvujejo svečanemu dogodku. Sko-
da, da volilni boj že divja preko dežel. Naše moči so
preveč absorbirane od tega nujnega domačega dela,
naše misli preveč angažovane pri naših političnih pri-
likah, tako da se ne moremo primerno zatopiti v kul-
turno važnost misije, ki jo bodo vršili v nedeljo v
Krakovu zastopniki poljskega in našega naroda. Vo-
lilni ples zaigra, vzvalove se duhovi, vnamejo se
strasti, a samo za nekoliko časa. Mine par tednov,
volilni hrušč se poleže in vse je pozabljeno. Iz po-
polnoma drugega vidika se pa mora presojati kultur-
no zblizanje dveh narodov, kakor se to vrši v nede-
ljo v Krakovu. To je nekaj trajnega, določenega za
stoletja.

Dolgo, predolgo časa smo si ostali tuji z naši-
mi severnimi poljskimi brati. Nočemo preiskovati vz-
rokov, toda brezdvomno v našo veliko škodo. Poljski
narod je visokoizobražen, ima bogato kulturo, veliko
zgodovino in je prepojen s hrepenenjem po svobodi.
Neodvisnost, prostost, to je njegov cilj, njegov ponos.
In ravno mi Slovenci smo rabili že od nekdaj, da bi
se oprli na tak narod. Naša razvijajoča se kultura bi
našla v poljski neizčrpljiv vir in zdravo slovansko
podlago, naša ponižna, suženjska narava bi se pa vz-
dramila, okorajšila ob žarkem svobodoljubju poljskem.
Iz vseh teh vzrokov se veselimo zblizanja med nami
in Poljaki ter želimo le, da bi semena, ki jih polaga-
jo neumorni kulturni delavci, kmalu vsklila. Živeli
predbojevniki poljsko-slovenske kulturne vzajemnosti.

Izmed Slovencev gredo v Krakov deželni gla-
var Šuklje, deželni odbornik Lampe, poslanec Pogač-
nik, dr. Lenard, Štefe. Program slavnosti je sledeči:

Sobota, dne 29. t. m.:

Ob 9. uri dopoldne: Pozdrav Slovencev na ko-
lodvoru.

Ob 6. uri zvečer: Večerja, ob 8. uri gledali-
šče in potem sestanek v dvorinah starega gledališča.

Nedelja, dne 30. aprila:

Ob 10. uri dopoldne: Sv. maša v Marijini cer-
kvi na glavnem trgu. Mašuje škof.

Ob 10. uri dopoldne: Shod.

Dnevni red shoda:

I.

1. Poročilo pripravljalnega odbora.

PODLISTEK.

40letnica kat. polit. društva za konjiški okraj.

(Daj.)

V odborovi seji dne 19. svečana 1871 so se do-
ločili govorniki in predmeti za II. občni zbor; skle-
nilo se je, za društvene prostore najeti sobo v prvem
nadstropju gospoda Druškovičeve hiše po 4 K meseč-
ne najemnine. Odbor naroči 3 iztise „Slovenskega
Gospodarja“, velečastiti gospod prvomestnik Rozman
obljubi dajati „Novice“, „Dan“ in „Brenčija“, gospod
Voh „Besednika“ in gospod Lendovšek „Slovenski Na-
rod“ (takrat še „Slovenski Narod“ ni bil v tako uma-
zanih rokah, kakor danes). Zapisnikar gospod Voh
nasvetuje, naj se sestavi pismo udanosti do svetega
očeta, in da ga velečastiti gospod predsednik vzame
seboj v Rim. Nasvet se sprejme. Pri občnem zboru
dne 26. svečana 1871 je bilo navzočih 200 gostov. Pri-
vi govornik, velečastiti gospod Jože Virk priporoča
sv. Jožefa društvu za varuha in pojasni „rožo pape-
ževih dežel.“

Nato se prečita adresno pismo do sv. očeta:

„Sveti oče! V Konjicah v lavantinski škofiji
smo Vaši svetosti verno udani katoliški Slovenci u-
stanovili Katoliško politično društvo, da bi med
ljudstvom budili in razširjali pravo katoliško in na-
rodno zavest. V srce nas je zabolelo, ko smo slišali,
kolika krivica se godi Vam in Vašemu sv. prestolu.
S svojimi podpisi smo že pokazali in zopet kažemo,
da se bomo zoper tako in toliko krivico vselej ustav-
ljali. Ker je naš prečastiti prvomestnik toliko srečen,
da more potovati v Vaše sveto mesto Rim, smo vsi
danes v društvu zbrani mu to slabo pismo izročili,
naj ga v znamenje naše verne udanosti Vaši Svetos-
ti k nogam položi ter našemu društvu, nam in vsem
našim apostolskega blagoslova izprosi.“

V Konjicah, dne 26. svečana 1871.

Vaši Svetosti verno udani udje Katoliškega politične-
ga društva. — V imenu vseh. — Listnoročni podpisi
odbornikov.

Nato je velečastiti gospod Rozman razlagal temeljne
nauke o konstituciji, državni in deželni upra-
vi avstrijski.

Gospod Voh opisuje razvoj francosko-nemške
vojske.

Gospod Ludvik Reddi želi predavanja o federa-
lizmu in centralizmu.

Slednjič govori odbornik Iskrač, kako pomagati
kmetu iz bede in siromaštva. Želi, naj se občine raz-
širijo, županom da večja pravica, naj se sodnija po-
stavi bolj na prosto nogo — ne vse na koleke in z
advokati.

O tem se sklene več debate v prihodnji seji, ki
se napove na 26. marca tekočega leta.

V odborovi seji istega dne se sprejme 36 novih
udov in se želi prvomestniku Rozmanu in odborniku
J. Kolariču, po domače Klanfarju, srečno pot v Rim.

Loški župnik.

(Zgodovinska povest.)

Mnogokrat sem že čital, da so bile prve češke
vasi podobne kakor sestra sestra, če ne menda še pa
bolj, kakor bi se ena iz druge izlupila. Toda vkljub
temu je imela vsaka vas nekaj posebnega, kar vidi
še le natančnejši opazovalec.

Vsa Loka je ležala v lepi, prijazni dolini. Hiše
s slamnatimi strehami, za njimi cvetoči vrtovi, tupa-
tam revnejša koča, bela cerkvena z vitkim stolpom,
kakih sto korakov za vasjo gosposk dvor z uglednim
gradom, krog in krog pa polje in travniki.

Skoro bi bil pozabil na župnišče, z deščicami
pokrito; saj bi se tudi ne bilo čuditi. Ko so ga pred

leti zidali, potisnili so ga čisto tja v kot, da bi baje
ne bilo na poti gosposkim in robotnim vožnjam. Toda
oviralo je vendarle; grajski park je mejil prav sem
ob župnijski vrt.

Iz farovških okenj bi mogli videti marsikaj, če
bi bili hoteli biti radovedni. Župnišče je imelo samo
pritličje, toda stalo je višje nego ostali del vasi. Bilo
je že precej poškodovano, trami na strehi so začeli
gniti in zidovje je postajalo od dne do dne bolj skr-
basto.

Vrtna ograja je razpadla; govorilo se je, da te
dela gosposka čeljad nalašč. Gospod direktor, ali ka-
kor so ga že imenovali nekdaj: gospod upravnik, je
poskušal vse mogoče, da bi starega župnika pripra-
vil k temu, da bi zapustil Loko in se preselil kam
drugam.

Toda dobri starček je vedno le zmagoval z gla-
vo, in na vse listine, ki mu jih je v tej zadevi poslal
patronatni urad, je odpisal z velikimi, odločnimi čr-
kami samo to-le:

„Non possumus.“

Neka posebnost je torej bila v Loku to razpada-
joče župnišče in pod njegovo, z mahom poraščeno
streho srebrnolasi svečenik z večnim smehom na li-
cih. Toda ta nasmeh je prihajal iz odkrite duše, bil
je tako prisrčen, in vsakomur je ostal v spominu, da
ga ni pozabil izlaska.

O loškem župniku so pripovedovali nekateri, da
je čudak, drugi pa so ga zopet ljubili, da bi šli, kot
se večkrat trdili, zanj celo v ogenj. Konečno izveste
sami, kdo da je imel prav.

Kdorkoli ga je obiskal, je zapazil, je moral za-
paziti leseno polico, na koji je bilo naravnano kakih
30 do 40 knjig, na hrbtu z belimi listki, na katerih
so prav s tako velikimi črkami, kakor tisti odločni:
„non possumus“, bili napisani samo češki naslovi.

Vrsta knjig je vedno bolj pojemala. Knjige so
postajale vedno manjše in manjše, na vedno slabšem
papirju. Marsikatera je bila tiskana že bogvekdaj,

2. Volitev predsedništva shoda.
3. Sprejem pravil.
3. Volitev odbora.

II.

1. Pozdrav gostov od predsednika novega društva.
 2. Nagovori odposlancev.
 3. Govori:
- a) Profesor dr. Zdzichovski: (O jugoslovanski poeziji.)
- b) Dr. Feliks Konecny: O sedanjem stanju slovanstva med Poljaki.
- c) Dvorni svetnik dr. Nieč: Zgodovinske razmere med Jugoslovani in Poljaki (slovenski govor).
- d) Ludovik Stasiak: O jugoslovanski umetnosti.
4. Posvetovanje in predlogi.
 5. Sklepi.

Ob 3. uri popoldne skupen obed in potem obisk mesta.

Ob 8. uri zvečer banket v saškem hotelu na čast gostom z oficijelnim delom nagovorov gospoda predsednika profesorja dr. Zdzichovskega, mestnega župnika gospoda dr. Cafute, mestnega župana in še drugih.

Ponedeljek, dne 1. maja:
Izlet na deželo.

Vojaški kazenski zakonik.

Že več tednov stoji javnost tu in onostran Leithe pod vtisom pogajanj o novem vojaškem kazenskem pravilniku. Po vseh časniških poročilih je vse, razven jezikovnega vprašanja rešeno; v tej točki pa obstoji, kakor se vidi, oster konflikt med državno idejo in med takozvano ogrsko državno mislijo, ki je dosedaj zabranila zedinjenje med obema ministrskima predsednikoma.

Po razpustitvi državnega zbora je poskusil grof Khuen naskok, da bi avstrijsko vladno, katera je bila trenutno brez parlamenta, kolikor mogoče prehitel in tako zlomil njen nastop. Ta poskus se, kakor je znano, ni posrečil, toda ne smemo zakrivati, da ima avstrijska vlada kljub temu jako težavno stališče. Naše ministrstvo je pravzaprav samo za to tukaj, da zastopa naše interese in bi vsled dualističnega razmerja moglo prepustiti državnemu vojnemu ministrstvu, da se postavi za enotnost armade in službenega jezika. Toda državni vojni minister pl. Schönaich se je dosedaj zadržal lepo na strani in je s to pasivnostjo svojim ogrskim prijateljem storil veliko uslugo. Celo veliko breme je padlo na rame avstrijske vlade. Po dosedaj znanih poročilih se je dognalo to, da se bo z obtoženci, ki govorijo samo nemški, tudi na Ogrskem samo nemško obravnavalo. Ogrji so nameravali uvesti samo mažarski jezik, kot izključno in edino upravičeni; pri takih obtožencih, ki ne razumejo mažarski, bi se pa obravnavalo s pomočjo tolmača. Toda ta nakana se jim ni posrečila. Pri tistem moštvu pa, ki ne zna ne mažarski in ne nemški, in se bo moralo na vsak način obravnavati s pomočjo tolmačev, bo pravilni jezik mažarski. V praksi ostane vse to seveda samo teorija, ker se bo kolikor toliko gotovo v jeziku, ki ga govori obtoženec, recimo v slovaškem ali rumunskem, obravnavalo in samo razsodba itd. se bo napisala v mažarskem jeziku.

toda osiveli starček je poljubil vsako knjižico, in bistrejši oko bi i morda opazilo solzo, ki je kanila v prašne liste.

Kadar je v prostih urah katero odprl, se je pa globoko zamislil nad njo, kimaval z belo glavo, in ušmev je zginit iz njegovih lic.

„V naših rekah so baje izpirali zlato, v naših gorah so kopali srebro, kar po cele vozove! — Ne izpirajo več sešaj; le tupatam še najdemo zrno, drobno kakor pesek, na Kutni gori je vse pusto, v Jilovskih rovih voda, češki granati pa so poraščeni z mahom in travo. — In češke knjige! — Dragi pergamenovi listi so se izpremenili v raskave in sive pivnike; in zlate besede na teh listih? — Mogli bi se pisati i na takšen papir! — Čuti jih tisoče src; toda kaj pomaga vse to, ko je tako malo teh — skoro nikogar — kateri bi znali in hoteli pisati!“

Te in slične besede so šepetala starčkova usta skoro vsakokrat, kadar je listal po svojih starih knjigah.

Loški župnik se je tukajšnjemu ljudstvu tako privadil, da bi ga ne hotel zapustiti, če bi mu tudi podelili takoj prošnjo pri sv. Vidu (ena najkрасnejših cerkva v Pragi; stoji na slavnih Hradčanih).

Fara njegova v gmotnem oziru ni bila bogve kako dobra, toda njemu je zadostovala popolnoma, in ko bi ne zadostovala, bili bi si ljudje odtrgali od ust in dali gospodu župniku, ki bi izven svojega „non possumus“ napram gosposki, tudi delil poslednji grizljaj z ubogimi. O njegovi veliki ljubezni k bližnjemu so znali pripovedovati mnogo dogodkov, včasih prav smešnih.

Zopet je sedel nek popoldan gospod župnik nasproti tem knjigam, h katerim je pred pol ure pridral zopet eno; bil se je zamislil kakor osirotelo dete, ki išče dobre duše, ki bi zanj poskrbela, tako da niti ni slišal, da so se odprla vrata in da je stopil v sobo sosed Krepela v svoji nedeljski, temnomodri suknji; šele ko je svoj pozdrav ponovil s silnejšim glasom in pri tem zakašljaj, je vstal gospod župnik ter se obrnil skoro nejevoljen, da ga nekdo moti, proti durim.

Se ne pojašnjeni del ureditve se pa tiče one skupine obtožencev, ki govorijo mažarski in nemški. Za to skupino zahteva ogrska vlada mažarski pravilni jezik, naša pa nasprotno nemški službeni jezik. Kako se bo to rešilo, še ni znano.

Poglejmo pa še nekoliko zgodovino tega vprašanja: Že od leta 1867 naprej se je zahtevalo, da se modernizira vojaški kazenski pravilnik, ki je izhajal iz časa cesarice Marije Terezije, torej je bil popolnoma zastarel. Vse druge evropske države so že nas prehiteli in tudi v Avstro-Ogrski bi se morali odločiti; toda zahteve Ogrske so tvorile zapreko. Vprašanje o vojaškem kazenskem pravilniku se je zmiraj zavlačevalo in zavlačevalo. Pri tem so postali Ogrji vedno bolj poželjivi in vsikdar, kadar se je Avstrija z Ogrsko pogajala, so postale ogrske zahteve večje. Zato je izid sedanjih pogajanj iz avstrijskega stališča tako neugoden. Tako torej tvori vprašanje o vojaškem kazenskem pravilniku zopet eno ne posebno razveseljivo poglavje v več kot 40letnem prodiranju Ogrske proti državni ideji in proti staroavstrijski državni misli. Žalostno dejstvo je, da se pri vseh teh pogajanjih nič ne ozira na Slovane!

Volilno gibanje.

Poštni uradi in volilno gibanje.

„Wiener Zeitung“ ve poročati, da je trgovski minister dr. Weiskirchner z ozirom na prihodnje državnozbornske volitve poslal vsem poštnim in brzojavnim uradom navodila, da izvršijo v redu in brez pritožb od strani občinstva vsa zvišana službena opravila pri poštnih in brzojavnih uradih.

Volilno gibanje na Goriškem.

Dosedaj se je še malo opazilo volilnega gibanja na Goriškem. Kar se tiče mesta Gorice, je zopetna izvolitev Ussaia toliko kot gotova, akoravno mu bodo vse stranke postavile protikandidate. V gradiščanskem volilnem okraju bo monsignore Faidutti, v čedadskem dr. Bugatto zopet kandidiral.

Liberalni Italijani bodo tudi v teh okrajih postavili lastne kandidate.

V slovenskih volilnih okrajih je poslancem S. L. S. zopetna izvolitev zasigurana, liberalni Strekelj bo pa najbrže propadel.

Reklamacijsko delo.

Volilni imeniki za državnozbornske volitve so večinoma že po vseh občinah razgrnjeni. Treba je torej strogo skrbeti za to, da se dožene, če so vsi naši volilci vpisani.

Povsod se je treba nemudoma prepričati, če je imenik že razgrnjen, do katerega dne ostane razgrnjen in ob katerih urah se lahko vpogleda. Kako potrebna je ta briga, se spozna odtoč, ker je v nekaterih občinah imenik že do osem dni razgrnjen, pa prebivalstvo še nič ne ve o tem.

Vpogled volilnega imenika je neizogiben. Nihče, prav nihče se ne sme zanašati na to, da je pač vpisan, češ, saj je že dolgo let v občini. Vsakemu se lahko zgodi, da je izpuščen. In če zdaj ne reklamira, so pozneje vse tožbe in pritožbe zaman.

Šele, ko je zagledal Krepelo, s čepico med obema rokama, se je nasmehnil in mu namignil, naj se vsede.

„Kaj dobrega, sosed?“ Ste prišli mogoče radi oklica?“

Sosed Krepela je bil 50letni vdovec.

Gospod župnik se je dobrodušno nasmehnil.

Na obrazu Krepelovem se je res lahko brala neka nenavadna zadrega; prav tako, kadar prihaja mladenič radi ženitve v župnišče. Drugokrat bi bil Krepela takoj vedel primeren odgovor župnikovi šali, danes pa je v svoji veliki zadregi bil kakor onemel in ni našel besed izpočetka.

„Čudne, — prečudne stvari, častiti gospod župnik!“

Sosedu Krepeli je jedva zadostoval dih k tem besedam.

„Niste slišali še nič?“

Gospod župnik je začel biti sedaj res razveden. Soseda Krepelo vendar ni mogla razburiti vsake malenkosti.

„Da, torej še res ničesar ne veste?“

„Danes vas, dragi moj sosed, ne morem prav razumeti!“

„Saj jaz samega sebe ne razumem, častiti gospod župnik; kako bi me mogel potem razumeti kdo drugi! Od danes naprej nas bodo baje metali v zemljo brez rakve kakor —“

Sosed Krepela se je še pravčasno spomnil, kakšno besedo da ima v jeziku.

„Ko bomo umrli, nas bodo baje kar zašili v žakelj —“

(Znalo je, da je cesar Jožef res izdal odlok, po katerem bi se mrlič morali pokopavati zašiti v vreče, ker se je cesarju škoda zdelo lesa, ki so ga porabili za rakve. Toda ta odlok je kmalu izgubil svojo veljavo.)

„A kdo neki se vam je, ljubi prijatelj, zopet tako nalagal?“

„Istinita resnica to, častiti gospod. Cela vas je tega polna, v pisarni to že imajo. — Ali res niste do-

O krajni zastop Gornjigrad je v svoji javni seji dne 19. aprila 1911 sklenil enoglasno z velikim navdušenjem izreči zahvalo bivšemu državnemu poslancu gospodu dr. K. Verstovškeku za vso skrb in delovanje v korist okraja, ter je izrazil prošnjo, naj nam gospod poslanec tudi v prihodnje ne odtegne svoje vplivne pripomoči. To je pač predlog na mestu. Glasno doni kot zaupnica gospodu kandidatu in vpoštevali ga bomo dne 13. junija mi in tudi okraji Marenberg, Slovejgradec in Šostanj, ko bomo šli vsi kot en mož na volišče za gospoda dr. K. Verstovškega.

„Vaterland“ proglašala sledečo volilno parolo.

„Popolna odstranitev materijelnih in čistilakomnih želj iz političnega življenja in iz parlamenta je nemogoča; toda je sredstvo, s katerim bi se te želje tako omejile, da ne bi tvorile več nobene nevarnosti za državo in za človeško družbo. To sredstvo je, da se vpostavi stalna uradniška vlada. Torej volilna parola bodi: proč z ministrskim „štreberstvom“ — vpostavitve nepristranske uradniške vlade!“

Politični pregled.

Cesar na Ogrskem.

Cesar odpotuje v Budimpešto dne 2. maja popoldne. Ni še določeno, koliko časa ostane cesar na Ogrskem. Cesar se poda za nekoliko časa tudi v Gödöllö, ker je nekoliko bolan.

Sprememba pri tržaškem namestniškem predsedništvu.

Namestniški podpredsednik dr. Andrej grof Schaffgotsch, ki opravlja to službo od leta 1905, je šel v pokoj in na njegovo mesto je poklican vodja okrajnega glavarstva v Gorici grof Attems-Heiligenkreuz.

Juljski program novega državnega zbora.

Program za julijsko zasedanje državnega zbora je že precej ugotovljen. Obe zbornici bosta imeli le kratko poletno zasedanje, ki bo trajalo tri dni. Plenarni seji bosta dve.

Zbornica se bo konstituirala, izvedla začasno volitev predsedstva, storila obljube, izvolila najvažnejše odseke in delegacije, na kar polagata krona in vlada največjo važnost. Če se to gladko reši, se pošlje zbornica z dietami na počitnice in se snide šele po jesenskem zasedanju delegacij k trajnemu delu.

Gosposki zbornici se predstavi predsedstvo, v katerem bodo, kakor dozdaj, knez Alfred Windisch-Graetz, Alojzij Schönberg-Hartenstein in Maks Egon Fürstenberg. Ne misli se zopet poveriti prejšnje mesto v predsedstvu gosposke zbornice knezu Auerspergu, ki se zopet povrne v gosposko zbornico, ker ne namerava več kandidirati v kočevskem volilnem okraju.

Obisk kralja Petra

v Budimpešti se ne bo vršil. Listom se je sporočila oficijelna vest, da bo cesar sicer šel na Ogrsko, toda ne v Budimpešto, temveč v svoj grad Gödöllö, in

bili v župnišče še ničesar? — In kaj vse drugega! Bode manj praznikov, celo naše deželne patrone nam bodo vzeli, v sosedni fari so to že proglasili, med ljudmi pa je velika zmotnjava, eni vriskajo in skačejo kvišku, češ, da pričenja svoboda, drugi pa zopet povešajo glave, vzpenjajo roke in molče, ker baje tudi more priti v deželo največja sužnost. — Tam v Rozumu se pijo drugi dan, ne ganejo se iz gostilne, ker so patenti iz Dunaja že na poti; peljajo jih baje s štirimi pari volov, ob klancih pa še morajo priprepati; težki patenti morajo biti to. Baje jih je že več vozov.“

Gospod župnik je zmajeval s svojo nekoliko poklonjeno glavo. Slišal je pač že večkrat podobne reči, toda tedaj še samo med duhovniki in uradniki. In skoro je na to že bil pozabil.

„Bode manj praznikov in tudi naše deželne patrone nam bodo vzeli!“

Gospodu župniku so prišle te besede kar tako nehote, njegove zamišljene oči pa so zrle nekam žalostno na zaprašene knjige, ki so bile naložene na polici.

Naenkrat se je začul glasni ropot bobna grajskega mušketirja.

Iz vseh hiš so prihiteli ljudje na cesto; kar so imeli v rokah, so pustili ter kakor zbesneli drveli v vas.

„Že imamo to tukaj!“

„Zvonite ljudje!“

„V župnišče po ključe!“

„Juhu — juhu — juhuuuu!“

V hipu je bila pokonci cela vas.

Čuditi se je, da mušketir Klocinger ni razbil kože na bobnu. Že je prehodil celo vas, glavo visoko noseč, upirajoč oči na vse strani in brke navihane, kakor tedaj, kadar se ima goditi nekaj posebno izvanrednega.

Pred župniščem se je ustavil, segel v naprsni žep ter izvlekel nek papir, razvil ga, odkašljaj se in pljunil v stran, ozrl se še enkrat po občinstvu, napravil se precej resnega ter začel citati.

sicer iz zdravstvenih ozirov. Zdravniki se boje, da bi se cesar v Budimpešti iz noga prehladil, kar se mu pa v Gödöllő, ki odgovarja vsem higijeničnim zahtevam, ne more pripetiti. Listi zatrjujejo, da nima odpoved obiska nikakoršnega političnega ozadja.

Belgrad, dne 27. aprila. Danes je bil objavljen vladni komunike, ki razglasi, da se je moral odpovedati Petrov obisk pri našem cesarju vsled tega, ker je slednji obolel. Milovanović je sporočil vest avstrijskega državnika barona Heymerle kralju Petru. Poslanca Forgacha bo kralj po njegovi vrnitvi sprejel v avdijenci. Dosedaj Milovanović še ni odstopil. Kakor se govori, je za njegovega naslednika določen dosedanji poslanik Vnesić.

Demisija šefa avstrijskega generalnega štaba.

„Pester Lloyd“ poroča, da je podal ob zadnjem zasedanju delegacij načelnik generalnega štaba Conrad pl. Hötendorf pred poldrugim mesecem cesarju v popolni obliki svojo demisijo, ker ni bil zadovoljen, da ni dobila armada 500, marveč zgolj 200 milijonov. Ni izključeno, da svoje prošnje o demisiji še ni umaknil.

Razpust reškega obč. sveta.

Razpust reškega občinskega sveta je gotova stvar in se v kratkem razglasi. Razpust se utemeljuje s tem, da se večina reškega občinskega sveta pod vodstvom župana, bivšega poslanca Zanella, v političnem in administrativnem oziru upira vladi v škodo upravi mesta. Nove volitve se bodo vršile že maja in se kot prihodnji župan mesta Reke zdaj imenuje Fr. Vio.

Vojaška bremena Bolgarske.

Sofijski „Vojni glas“ priobčuje podatke o vojaških bremenih na Bolgarskem. Po teh podatkih je izdala Bolgarska od leta 1903 do leta 1908 313.198.000 levov za vojaške namene, ali povprečno vsako leto 64 mil. 638.000 levov.

Na vsakega prebivalca odpade torej 15.15 leva vojnega davka. V Italiji odpače na vsako osebo vojnega davka 12.30, v Srbiji 7.70, v Turčiji pa 7 levov.

Za časa rusko-japonske vojne je v Rusiji na vsako osebo odpadlo vojnega davka 38.71 frankov, na Bolgarskem pa istočasno, dasi ni bilo vojne 45.09 frankov. Bolgarska ima torej sedaj najvišja vojaška bremena.

Švedska kraljeva dvojica v Rimu.

Dne 25. t. m. predpoldne sta dospela v Rim švedski kralj in kraljica. Na kolodvoru so ju vsprejeli kralj in kraljica, ministri, načelniki oblasti in rimski župan, ki ju je pozdravil v imenu mesta. Množica je na potu v Kvirinal visoka gostja živahno pozdravljala. Mesto je v zastavah.

Vstaja v Albaniji.

Kakor se poroča iz Valija, je napadla četa Malisorov in Črnogorcev po noči trdnjavo Viole pri Gusinju in jo z bombami poškodovala. Tudi dve drugi trdnjavi ste bili tisto noč napadeni. Boj je trajal kake štiri ure. Turki nimajo nobenih izgub. Iz Gusinja se je poslalo ojačenje v trdnjavo Viole.

Ljudje so poslušali i z očmi; toda žal, da ušesi niso razumeli niti ene besede.

Mušketir Klocingr je bil nekoč baje desetnik in ljudem se je zdelo, kakor bi klical ko nemško: „rehe — če le links šavt!“

Trajalo je dobrih pet minut, predno je prebral do konca.

„Razumeli?“

Mušketir se je oziral krog sebe s kraguljevimi očmi ter vedno še držal raskavi papir z obema rokvma.

„Kar visoka gospoda stori, je vse dobro!“

Birič je zopet trenutek pomolčal; sedaj pa si je z desnico iznova zavihal brke, kakor bi hotel pokazati, da je tudi on nekaj del te visoke gospode.

„Razumeli?“ — Tukaj se vam vsem naznanja, da se bodo od danes začenši pogrebi vršili čisto drugače nego dosedaj. Mrlič se mora čisto umiti, obleče se potem v mrtvaško srajco in zašije nato v platno. Rakve ne bode več potreba. Imeli boste vse ceneje, kakor sedaj; razumeli? Tako vsaj ložje enkrat vstanete od smrti. Mrlič se zalije z apnom, potem pa pokoplje. Tako bo vsaj konec vsem tistim nalezljivim boleznim, ki prihajajo iz grobov —

„Kaj pa svoboda, gospod mušketir“, je zaklical črevljar Čipera, ki ni mogel dočakati, da izvleče birič tudi dekret, s katerim se vsem in povsodi proglašuje, da je človek kakor človek, torej čevljar kakor gospod upravnik —

Klocingr si je iznova zavihal brke ter s pravo nogo stopil ponosno za korak naprej.

„Pridi sam po njo. V sobi klop, poleg nje trda palica in tam v ozadju duri v temnico! To je tvoja svoboda!“

Mušketir je list zopet skrbno zložil, skril ga v narčni žep, in zopet se je razlegal po celi vast ropot že napol počenega bobna.

Gospod župnik je bil zopet sam v sobi. Soseda Krepelo je potolažil, da ne bo tako hudo, kakor se pripoveduje, toda ko so se zaprle duri za njim, je pa sklenil svoje stare, vele roke, bela glava se je sklonila še nižje k prsom.

(Dalje prihi.)

Vstaške čete so napadle v okolici Puke in Tuzija turške vojne oddelke, ki so bili tam kot predstraže. Vstaši so bili s pomočjo artilerije odbiti. Zgubili so baje pri Puki 45, pri Tuziju pa 40 mrtvih in ranjenih. Čete imajo malenkostne izgube.

V elbasanski okolici je prišlo do boja z neko vstaško četo, ki je imela 6 mrtvih in 3 ranjence.

Portugalsko.

Iz Lisabone se poroča, da se je zbrala lisabonska duhovščina pod predsedstvom patriarha in je soglasno sklenila sledečo resolucijo:

V spoznanju težkega in bojazen vzbujajočega položaja, v katerem se nahaja cerkev vsled dekreta o ločitvi cerkve od države, izjavlja duhovščina v polnem sporazumljenju s patriarhom, da je pripravljena, za obrambo cerkvenih pravic in za prosto izvrševanje duhovniških dolžnosti in opravil, vse žrtvovati. Duhovščina vseh škofij, se bo z lisabonsko duhovščino izrekla solidarno. Škofje bodo zborovali in bodo svoje sklepe sporočili sv. očetu.

Vstaja v Mehiki.

700 ustašev je izvolilo za svojo poveljnico gospodično Margarito Neri, ki je hči nekega generala, 18 let stara in zelo lepa. Strelja in jaha izborna ter razpolaga z velikim premoženjem. Njene čete jo obožujejo. Vse bitke vodi osebno. Do sedaj še ni bila nič ranjena.

Nemiri v Maroku.

V francoskih lukah se z veliko naglico pripravljajo za transport čet v Maroko. General Amart je dobil povelje, da iz moštva 1. in 5. kolonialnega pešpolka sestavi en bataljon, ki bo odplul takoj 24 ur v Maroko. Bataljonu bo dodeljena ena baterija.

Iz 7. in 3. kolonialnega pešpolka v Rochefortu bo po 300 mož izbranih za en bataljon, ki bo istotako odrinil v Maroko.

Iz Toulona gredo štirje mitraljezni oddelki, ena vojaška godba kakor tudi mule in vojni material za štiri bataljone v prihodnjih dneh v Afriko.

Tudi iz drugih krajev bo precej vojaštva poslanega v Maroko. Kakor je videti, se Francija dobro pripravlja.

Upor v Maroku se zmiraj bolj razširja. Agitator Ben Sghier hujska rodove. 300 konjenikov rodu Beni Hassen je že prekoračilo Sebu in so pripravljene, v Suk el Arbe in v Sid Aissa proklamirati vstajo.

Ruska kamora.

Oblasti so dognale, da imajo lodske roparji zavezništvo v vseh slojih lodskega prebivalstva in da so organizirani po zgledu laške kamore, znane južnoitalijanske roparske družbe.

Novi srbski tiskovni zakon.

Kakor se govori, je samostojna stranka pritrdila od radikalcev osnovanemu načrtu tiskovnega zakona, po katerem bo tiskovna svoboda v Srbiji precej omejena. O novem tiskovnem zakonu se bo že v tem zasedanju obravnavalo.

Raznoterosti.

Iz šole. Profesorja dr. Jerovšek, ki ima začasni dopust, suplira za tekoči tečaj kanonik Kavčič. — Na petrazredni deški ljudski šoli za ptujsko okolico je razpisano definitivno mesto učitelja, oziroma učiteljice. Šola je v prvem plačilnem razredu. Dokazati se mora znanje obeh deželnih jezikov. Prošnje se morajo vložiti do dne 15. maja 1911.

Izlet ameriških Slovencev na Slovensko. G. Sakser v New-Yorku prireja izlet ameriških Slovencev na Slovensko. Izletniki obiščejo Ljubljano in druge kraje na Slovenskem. Izletniki odplujejo iz New-Yorka dne 24. julija s parnikom avstrijske parobrodne družbe „Martha Washington.“

Ruška kočja se otvori dne 7. maja. Oskrbovala jo bode gospodom turistom že znana vrla oskrbnica gospa Ivana Sernčeva. Postreglo se bode tudi letos vsak čas s toplimi jedili ter z dobrim vinom in pivom. Za prenočevanje je preskrbljeno. Kdor želi v kočji dalje časa bivati, naj se javi društvenemu vodstvu v Rušah.

Štajerčijanci se prav živahno gibljejo. Vrši se shod za shodom. Celo med tednom prirejajo shode. V torek dne 25. t. m. popoldan so imeli volilni shod v Leitersbergu. Za zabavo je skrbel njihov kandidat Francelj Girstmayer. Kakor je videti, hočejo na vsak način združiti mnogo glasov na svoje kandidate, da bi s tem zmanjšali vpliv in odporno silo Slovencev. Tem bolj obsodbe vredno je, da v takih časih ljudje, ki se postavljajo za najboljše narodnjake, kar prekipavajo strupenosti in osebnih napadov na naše voditelje. Sveta dolžnost vseh zavednih Slovencev je, da postopamo enotno in složno. Pokazimo svetu, da smo zrel narod, kateri se ne da izrabljati od ljudi, kot so štajerčijanski voditelji, ki se škulijo med Slovence, so pa — nemški radikali!

Dr. Benkovič je postal sedaj poseben ljubljeneč „Narodnega lista“, odkar misli liberalni general dr. Kukovec kandidirati v njegovem okraju. Vse mogoče napade si izmišljuje, a nič stvarnega. Na delovanju dr. Benkoviča kot poslanca ne more najti niti pičice graje vrednega. To je najboljše spričevalo za poslančevanje dr. Benkovičeve. Kako otročji so liberalni napadi, le en vzgled! „Narodni List“ piše: Dr. Benkovič se sicer pridno vozari po okraju, pa njegov ne-

veseli obraz naznanja tugo njegovega srca. — Za počti!

Laži. Celjski „Narodni List“ in ljubljanski „Sl. Narod“ lažeta, da se je dr. Benkovič na njegovih shodih zadnjo nedeljo slaba godila, da je moral bežati, če ne bi bil tepen. Ker sem bil z gospodom dr. Benkovičem na shodih v Artičah in Zdolah, zato pribijem tukaj javno, da so vse tozadevne vesti debela laž in kdor jih razširja, je nesramen lažnjivec. Oba shoda sta se sijajno izvršila, udeležba je bila na obeh ogromna in kandidatura povsod z navdušenjem sprejeta. Na Zdolah je neki osamljeni liberalce napravlil med mojim govorom dva brihtna medklica, drugače je bilo vse mirno in se je dr. Benkovič na obeh krajih po zborovanjih nemoteno in prijetno razgovarjal z volilci. Iz tega slučaja zopet lahko uvidijo naši možje, kako je laž glavno orožje liberalcev. S takimi ljudmi ne sme imeti pošten človek ničesar opraviti, ker so samo zato tu, da z lažmi sejejo razdor in kalijo mir. — L. Kemperle, urednik.

Iščejo se kandidati za liberalno stranko. Celjski dohtarji ponujajo kandidate na vse strani, a nihče jih noče sprejeti. Le Roblek se je prenaglil in jim je šel na limanice. V nedeljo, dne 30. aprila imajo liberalni veljaki ob 11. uri dopoldne v Brežicah, in popoldne ob 3. uri v Šmartnem pri Slovenjem Gradcu zaupne shode, da se pogovorijo o kandidaturah. Mogoče se jim je vendar posrečilo, po dolgotrajnem in mučnem iskanju, da so tudi za breški in slovenjegraški okraj našli dva, pomilovanja vredna moža, ki bosta seveda od nedelje naprej burno in na splošno željo neodvisnega ljudstva zahtevana kandidata liberalne stranke. Za druge okraje pa se še vedno iščejo kandidati. Slaba, slaba prede liberalcem!

Stare laži. Naenkrat je postal po poročilih „N. Lista“ dr. Korošec strašen sovražnik slovenskih kmetov. Brezobrestna posojila za vinograde je pojedel, hmeljarje je oškodoval in Vrančanom je vzel železnico. In vendar je znano, da se je dr. Korošec v zvezi z dr. Krekom potegoval za vransko železnico, ko se Roblek takrat še niti spomnil ni na to zadevo svojega okraja; da je dr. Korošec oškodoval hmeljarje, je tako debela laž, kakor je bila tista liberalnih agitatorjev, da bo cena hmelju hudo poskočila, če bo izvoljen Roblek. In ravno po izvolitvi Robleka so bile najslabše hmeljeve cene, kar jih poznamo. Obstrukcija v deželni zboru pa ni zabranila brezobrestnih posojil, ampak se je ravno vsled tega izvajala, ker so Nemci ta posojila črtali. Robleku se dela pač slaba usluga, če se širijo take laži. Čim več takih laži, tem slabše za Robleka.

Odprto pismo je v „Slogi“ priobčil Ivan Vesenj jak na kandidata Brenčiča in Pušenjaka. V njem si hladi jezo zaradi svojega neuspeha na zborovanju pri Sv. Marku niže Ptuja. Taki onemogli jezi se pametni ljudje le smeji. Ko si je Vesenj najprej privoščil gospoda Pušenjaka, potem se spravi na gospoda Brenčiča, in nazadnje hoče čitateljem dokazati, da si naj izberejo volilci drugega kandidata. Kajpa, kakor bo vsemogočni Vesenj iz Ljubljane ven piskal, tako bodo kmetje v ptujsko-ormoškem okraju plesali!

Industrijalci proti praznovanju 1. maja. „Neues Wiener Tagblatt“ poroča iz Hamburga, da bodo odpušteni od dela za deset dni vsi delavci industrijalnih in pomorskih zavodov, ki bodo praznovali dan 1. majnika.

Ljudsko štetje 1910. Prebivalstvo (civilno in vojaško) štajerskih občin z več kot 4000 prebivalci znaša:

	1910	1900
Gradec, mesto	151.668	138.080
Maribor, mesto	27.974	24.601
Donawitz	15.649	13.137
Eggenberg	13.912	9.571
Trbovlje	13.505	10.343
Ljubno (Zg. Št.)	11.504	10.200
Kapfenberg	10.345	5.968
Knittelfeld	9.947	8.053
Bruck	8.290	7.595
Fohnsdorf	7.897	7.405
Eisenerz	7.557	6.517
Celje, okolica	7.122	5.173
Celje, mesto	6.993	6.713
Mürzzuschlag	6.185	4.858
Judenburg	5.904	4.924
Fürstenfeld	5.513	4.667
Ptuj, mesto	4.634	4.223
Strassgang	4.476	3.089
Sv. Krištof	4.404	4.260
Gratkorn	4.232	3.919
Gösting	4.217	2.880
Veitsch	4.169	3.148
Krieglach	4.086	3.388

Tečaj za pridelovanje zelenjadi priredi kmetijska šola na Grmu dne 15., 16. in 17. maja 1911 z naslednjim vsporedom: V ponedeljek dne 15. maja: od 2.—4. ure popoldne: Važnost pridelovanja zelenjadi na kmetih in v okolici mest. Naprava in razdelitev vrta. Obdelovanje in gnojenje zemlje. Od 4.—5. ure popoldne: Razkazovanje šolskega vrta. — V torek, dne 16. maja: od 8.—10. ure dopoldne: Naprava gorkih tleh. Pridelovanje sadik in zgondnje zelenjadi v gorkih legah in na prostem. Dotjava potrebnega semena. Naročanje semena po cenikih. Kolobarjenje na vrtu in medsetve. Od 10.—12. ure dopoldne: Praktično razkazovanje na vrtu. Popoldne od 2.—4. ure: Pridelovanje najvažnejše zelenjadi za prodajo in domačo rabo. Od 4.—5. ure: Praktično razkazovanje. — V sredo dne 17. maja: od 8.—11. ure dopoldne:

Pridelovanje najvažnejše zelenjave (nadaljevanje). Od 10.—12. ure: Ohranjanje in ukuhanje zelenjave za zimsko rabo. Popoldne od 2.—5. ure: Ukuhanje zelenjave v šolski kuhinji (praktično). Oddaljenim in po potrebi potrebnim udeležencem plača ravnateljstvo za pot do Novega Mesta in za prehrano 2 K na dan. Podpora dobi le tisti, kateremu se izrecno dovoli, in ki zanje do dne 6. maja po dopisnici prosi. Ker se pri-pusti k tečaju le omejeno število udeležencev, se je zglasiti za tečaj do dne 6. maja. Vabimo naše gospo-dinje in kmečka dekleta k obilni udeležbi.

Poraz židovstva na Turškem.

Že pred nekaj meseci so prišla iz Turčije poro-čila, iz katerih je bilo lahko razvidno, da se bo v kratkem izvršil preobrat v mladoturški vladi. Izpo-četka so bile samo majhne ministrske krize, pozneje strankarske. Od začetka so si še Mladoturki poma-gali z judovskim vplivom prepojeno politiko solunske-ga odbora za enotnost in napredek, ker jo je podpi-ral Mahmud Šefket paša z besedo in dejanjem. Toda pozneje, ko je častnikom prepovedal, vmešavati se v politiko, je delo v organizaciji zaostalo. Odstop čast-nikov je posebno hudo zadel odbor. Kajti ravno čast-niki so bili, ki so Mladoturkom pripomogli do vlade.

Tudi parlament je bil eden žeblijev h krsti re-formatorjev, kajti v njem se še ni skoro nič pozitiv-nega ustvarilo. Mladoturška večina je obstajala samo iz ponižnih kimovcev, ki so bili slepo orodje v rokah mladoturškega solunskega odbora. Židje in prostozidarji so napravili v reformirani Turčiji to, kar pov-sod storiijo, namreč postali so navdušeni narodnjaki. Pod pretrvezo, celo osmansko državo napraviti turš-ko, so sejali sovraštvo, prepir in zaroto, pa edino-le z namenom, da bi tem lažje v kalnem ribarili.

Mladoturki so skoroda z vsemi rodovi osman-ske države, izjemoma z židi, v nasprotstvu. Samo s terorizmom, nepravilnostjo vsake vrste in samo s tem, da na mestu enega turškega sultana, nekaj tisoč azi-jatskih in židovskih tiranov celo deželo tlačijo, se je mogla mladoturška vlada dosedaj obdržati na krmilu. Vzrok, da mladoturki niso med ljudstvom priljubljeni, je popolnoma jasan. Oni imajo namreč svoj odbor v Solunu, in kakor je mesto židovsko, tako je tudi od-bor. Domačine se je potiskalo v ozadje, da so si ži-dovski vodje Mladoturkov tem lažje prisvajali zemlji-šča in razne druge vire bogastva. Namesto gospo-darskega napredka se je vgnéznila korupcija, katera je posebno pod finančnim ministrom Dšavid-bejom, prejšnjim judom, cvetela. Vera je bila zaničevana, nasprotno se je pa pospeševalo prostozidarstvo, vse po francoskem vzorcu; temu vzorcu slediti, so se mla-doturški vodje zmiraj trudili.

Te brezupne razmere so morale popolnoma na-ravno množiti vrste nezadovoljstev, takozvanih re-akcionarjev. Ustvarila se je izven mladoturške stranke nova protikorupcionistična in protizidovska struja. Sedaj je pa prišlo po raznih predigrah pri progra-matičnih posvetovanjih odbora do razdora, ki se je moral zgoditi. Konservativna stranka se je zopersta-vila temu, da ima strankin program skoroda čisto brezversko lice. Od te strani se zahteva, da se mora islamični značaj osmanstva močnejše poudarjati, in da se mora na sveti zakon šerifa ozirati. Konserva-tivci zahtevajo nadalje tudi, da se članom odbora prepove dirjanje za službami in koncesijami. Kratko in malo, konservativna stranka je zavzela proti ko-rupciji in proti brezverstvu strogo stališče.

Čeravno ta korak konservativcev najbrže ni vzrok nikakoršnim resnim zapletitvam, vendar je po-raz židovsko-prostozidarskih mladoturkov gotov, po-sebno, ker se armada, ki je bila svoj čas nositeljica revolucije in reformatorstva, nagiba bolj na konser-vativno stran.

Sedaj je z neomejenim gospodstvom turških pro-stozidarjev za vedno — vsaj tako lahko upamo — konec!

Štajersko.

Mariborske novice.

Iz odvetniške službe. V odvetniško pisarno dr. Leskovarja vstopi s 1. majem kot koncipient gospod dr. Gaber, ki je dosedaj praktičiral na mariborskem sodišču. — Iz pisarne dr. Rösina je izstopil konci-pient dr. Florijan Kukovec, ki gre v Ljubljano. Na njegovo mesto je prišel dr. Jan.

Maribor. Graško deželno orožniško poveljstvo je tukajšnja titularna orožniška stražmojstra Karola Grafonerja in Stefana Novačana v priznanje njunega energičnega in previdnega ravnanja pri nekem požar-u pri Sv. Miklavžu odlikovalo s pohvalnimi spriče-vali.

Poroka. V sredo dne 3. maja se poroči gospod Adolf Bernhard, trgovec, ki je prevzel trgovino go-spoda Melzerja, z gospodično Mici Jauk.

Kako skrbijo mariborski mestni očetje za nas Slovence, se jasno razvidi iz zanimivih podatkov iz zadnje seje. V „Nar. Domu“ se prirejajo gledališke igre, in zato se je čutil mestni svet primoran, storiti korake glede varnosti. Zahteva se, da se napravi že-lezno zagrinjalo, da se napravi ventilacija itd. Proti tem odredbam je Posojilnica odločno protestirala. Ob-činski svetnik dr. Grosel je predlagal, da se ugovor kot neutemeljen zavrne in da se dotični, od dr. Pipu-

ša spisani ugovor odkaže mestnemu svetu glede e-ventuelne kaznitve, ker se baje v njem čita o raznih šikanah, katere ima pretrpeti Posojilnica. Predlog je bil soglasno sprejet.

Za sv. birmo izide poseben cenik od slovenske tvrde Franjo Bureš, urar v Mariboru, nasproti juž-nega kolodvora. Priporočamo občinstvu, da naj ta ce-nik zahteva in kupuje od te tvrde, ker s tem podpi-ra slovensko podjetje in dobi dobro blago.

Majnikova slavnost. Tako kakor prejšnja leta, se bo tudi letos na slavnostnem prostoru vile Alwies v Lajterspergu vršila socialdemokratična majnikova svečanost. Program za 1. maj je sledeči: Predpoldan se snidejo razne stroke v svojih društvenih prostorih. Od tam je skupen odhod v „Kreutzhof“, kjer bo govo-ril kandidat Resel. Pričakujemo in čas je že, da bi se zgodilo, da bo obsodil Resel one sodruge, ki so pri vprašanju studenjske ljudske šole postopali tako na-silno in jih poučil, da nosijo socialni demokratje na čelu svojega prapora zapisano: enkopravnost. Po-poldne ob ½2. uri se zopet snidejo vsa društva z za-stavami na glavnem trgu pred magistratom. Ob 2. uri pa odrinejo z godbo na čelu na slavnostni prostor k vili Alwies.

Prememba trgovine. Vrlonarodni trgovec gosp. Alojzij Šumenjak, ki je imel dosedaj špecerijsko trgo-vino v Tegethoffovi ulici 37, je preselil svojo trgo-vino v lastno hišo Tegethoffova ulica 57. Podjetne-ga trgovca, ki je s svojo delavnostjo tekom ne ravno dolgega časa svojo trgovino lepo povečal, toplo pri-poročamo. Opozarijamo tudi na njegov inserat v da-našnji številki.

Mariborski nemški krščanski socialci sklicujejo za v soboto dne 29. t. m. ob 8. uri zvečer v dvorano Katoliškega delavskega društva, Flössergasse 4, vo-lilni shod, na katerem se bo govorilo o kandidaturi za državnozborske volitve. Referiral bo urednik g. Prangner.

Pobrežje pri Mariboru. Včeraj dne 27. t. m. smo imeli pri nas občinske volitve. Z veliko težavo se je posrečilo zmagati dosedaj vladajoči vse-nemški, Malikovi kliki. V tretjem razredu so imeli oficijelni Malikovi kandidati okroglo 80 glasov, opo-zicija pa okroglo 70, kar pomenja za opozicijo napre-dek 30 glasov. Vsepeh ima opozicija tudi v toliko, da je prišlo med enim njenim in enim Malikovim prista-šem do žreba, ter je žreb odločil za opozicionalca. Malik je pri nas častni občan. Kot je videti, se mu stolec že zelo maja. (Lahko verjamemo, kdo pa bo sle-dil takemu političnemu donkihotu. Op. ur.)

Celjske novice.

Mi bomo zmagali, dr. Korošec bo propadel, — tako govori vedno nek gospod, ki stanuje v bližini Celja in ki bi že po svojem statusu imel najmanj vzro-ka, delovati proti gospodu dr. Korošcu. Za sedaj sa-mo to povemo temu gospodu: Mirujte! Drugače bo-mo napeli druge strune!

Prihodnji teden bo pridigoval ob 7. uri zvečer v nemški cerkvi gospod pater Benedikt Čirič, kapu-cin iz Lipnice, ki slovi kot izboren govornik.

Bravo! bravo!, tako je klical gospod dr. Božič preteklo nedeljo v Narodnem domu, ko je prinesel nek liberallec med gledališko predstavo lažnjivo vest, da so zmagali liberalci v Ljubljani z dvetretjinsko večino. Radovedni smo, kako je zaklical dr. Božič drugi dan, ko je izvedel za resnično zmago ljublj-an-skih liberalcev.

Cerkveni koncert priredijo prihodnji terek na-ši celjski protestanti. Pri tem sodeluje tudi hčerka tr-govca gospoda Matiča, ki se rad prištevata narodnim celjskim trgovcem. Čuden je pač ta narodnjak, kate-rega otroci vedno sodelujejo pri prireditvah celjskih protestantov!

Naših žveplenk se vedno ni dobiti v neki celj-ski gostilni, katero skoraj izključno obiskujejo le na-ši somišljeniki in nad katero je že dolgo časa progla-šen liberalni bojkot. Zares — več kot čudno!

Celje. Današnji „Nar. List“ je seveda poln stru-penih napadov na naše kandidate, pred vsem na dr. Korošca in dr. Benkoviča. Izrabljajo se zopet stare neresnice, ki jih je rekel „bojda“ dr. Jankovič v Koz-jem. Ti bojda-citati pridejo ob vsakih volitvah na dan, a se izkažejo tudi vsakokrat lažnjivi. Robleka povz-digujejo tako, kakor da bi bil najodličnejši poslanec cele Avstrije, dr. Korošec pa seveda najnezmognej-ši. In vendar se skozi štiri leta ni o Robleku nič slišalo, molčal je kakor slavni general Moltke. Toda ta general je dobival bitke, Roblek pa nič. Tudi dr. Benkovič je sedaj po izbornih informacijah „Nar. Li-sta“ padel v nemilost ne samo pri liberalcih, ampak tudi pri mariborskih gospodih in svojih volilcih, ki so ga — tako „Nar. List“ — na zadnjih dveh shodih skoraj natepli. Vse skupaj je seveda — laž. Dr. Ku-kovec hoče v tem okraju kandidirati, in s tem so vsi lažnjivi napadi na dr. Benkoviča razjasnjeni in tudi pobiti!

Celje. Liberalci dobro vedo, da se nahajajo ne samo v političnem, ampak še osobito v gospodarskem oziru, v groznem blatu. Ogromna večina njihovih go-spodarskih podjetij je odvisna od naše milosti. Le en sunek, in nasledki za liberalce so nepregledni. Zato pa svarimo liberalne kolovodje, naj brzdajo svoje na-pade v „Nar. Listu“ na našo stranko in njene kan-didate. Dvakrat tega resnega opomina ne bomo pono-vili.

Igrokaz „V znamenju križa“, ki ga je uprizorilo mariborsko d r a m a t i č n o d r u š t v o zadnje nedeljo v Celju, je krasno uspel. Igralci in

igralke so se popolnoma vživeli v svoje vloge. Zlasti je ugajalo lepo, čisto izgovarjanje. Lepa igra, polna duhovitih sentenc, je res vredna, da so se potrudili Mariborčani v Celje. In če pridejo še enkrat ter upri-zorijo igro, n. pr. od 3. ure popoldne naprej, bo zo-pet dvorana natičeno polna. Sienkiewiczov roman „Quo vadis?“, ki je tu dramatiziran, je prirejen tu-di že za opero z istim napisom „Quo vadis?“

V Gaberju je dal napraviti g. Kuhar lep nov križ, ki je bil na belo nedeljo po mil. g. opatu Ogra-diju slovesno blagoslovljen.

Dr. Ambrožič se hvali po nemških listih, da so bile okoliške volitve po njegovi pritožbi razveljavljene vsled tega, ker je bil razglas volitev pol ure pozneje nabit, kakor zahteva najnovejša razlaga občinskega volilnega reda. Nove volitve v vseh treh razredih se bodo kmalu vršile.

Stavbeno zadrugo so si ustanovili celjski bivši Slovenci Klemenčič, Ribič, Mesarec, Gorinšek, Hor-vat itd. Na čelu imajo podžupana Rauscherja.

Ptujske novice.

Ptuj. Slovenski kmetje so si izbrali v osebi go-spoda Brenčiča dobrega kandidata, to nam pričajo njegovi prvi nastopi, s katerimi si je povsod pridobil srca svojih tovarišev. Na napade, laži in ogovarjanja nasprotnikov nam vsled tega ni treba odgovarjati, ker zborovalci sami povsod vidijo, kje je resnica, kje neresnica. Slovenski kmet kot kandidat, to je najbolj-ša protipoteza za agitacijo proti štajercijanskemu kan-didatu. Leta in leta so kričali ti ljudje kot hripavi žerjavi, da naj voli kmet le kmeta, sedaj pa nastav-ljajo mestnega župana g. Orniga za kandidata, kate-ri še v svojem življenju ni imel ne enega žulja od kmečkega dela. Zastavimo posebno sedaj v prvem ča-su volilnega boja krepko agitacijo za kandidata kmeč-ke stranke, g. Brenčiča. Pokažimo svetu vzorno di-sciplino, da se nas bodo bali nasprotniki in nas ob-čudovali prijatelji.

Ptuj. Kakor se govori, bo imelo društvo „Po-zor“ dne 7. majnika političen shod, na katerem se bo-de govorilo o državnozborskih volitvah. (Shod je v zadnji „Slogi“ že naznanjen. Opomba uredništva.) Za slovenstvo v ptujskem okraju, kjer je treba edino-sti proti vedno bolj prodirajočemu štajercijanstvu, bi bilo najboljšo, ako se odbor „Pozora“ odloči, priporo-čati kandidata Slov. kmečke zveze. Ravno „Pozor“ po-zna izborni in delavno moč g. Brenčiča izza zadnjih volitev za okrajni zastop. Društvo „Pozor“ je poklica-no v prvi vrsti, klicati našemu ljudstvu: Pozor na nemškutarijo! ne pa cepiti njegovih moči. Upamo, da bodo vsaj pri nekaterih odbornikih našle naše bese-de prijazen odmev.

Ljutomerske novice.

Umrl je na Podgradju dne 24. t. m. bivši mno-goletni cerkveni ključar Ivan Antolič po dolgi muč-ni boleznii. Truplo se je prepeljalo na cezanjevsko pokopališče. N. v m. p.!

Bralno društvo. Naše bralno društvo je vpri-zorilo v nedeljo lepo narodno igro „Domen“ v petih dejanjih. Igralo se je prav dobro, posebno pa so se odlikovali: Anka (Zadravec), Meta (Erjavec), Domen (J. Karba), Jurec (Fric Zadravec), Sova (Ribič), moj-strsko pa sta pogodila svoje uloge Urh (Zadravec Al.) in Špilkin Jože (Trstenjak). Ker se boče gotovo igra ponavljala, je želeti, da se zboljšajo pri nekate-rih maskah, kakor pri Meti, ki mora biti kot Domenova mati starejša, istotako Jurec, ki ima predstavljati pri-letnega kmeta. Igra je mnogoštevilnemu občinstvu prav ugajala, zlasti je bila ljubka v 4. dejanju sku-pina predic. Marsikateri ženci so se pri tem zbu-jali stari spomini, a žal, da je minula vesela doba preje na Murskem polju. — Bralno društvo je s to igro zopet pokazalo, kako vstrajno izobrazuje našo mladino.

Iz Podgradja. Pri Markovi procesiji smo zapa-zili pri podgrajski kapeli novega medarja (lecetera). Na njegovem šotoru smo čitali samonemški napis: Franz Rossa — Luffenberg — in to v samosloven-skem kraju. Mi smatramo to kot izzivanje. Upamo, da gospod Rossa do prihodnjic ta napis popravi!

Drugi kraji.

Slov. Bistrica. Slovenjebistriški mestni zastop je imenoval bivšega državnozborskega poslanca Marekhla radi njegovih zaslug (?) za gospodarski in narodni razvoj mesta Slov. Bistrica, častnim meščanom. V terek, dne 25. t. m. so mu slovesno izročili diplomu. Pogruatajo jo pa naši občinski svetniki!

Sv. Jakob v Slov. gor. Volitev občinskega pred-stojništva se je izvršila dne 26. t. m. v navzočnosti nadkomisarja barona Neugebauerja. Za župana na-še obširne slovenske občine je izvoljen g. Matija Pek-lar, in sicer enoglasno. Prvi svetovalec je g. Franc Plateis, drugi naš vrli mož Jožef Ketiš, tretji g. Aloj-zij Lorber, a četrti g. Alojzij Jager. Novemu občinske-mu predstojništvu kličemo: Na mnoga leta! Bog ga živi!

Vuzenica. V vuzeniški dekaniji bode sv. birma sledeče dni: dne 5. junija v Vuzenici, dne 6. junija v Ribnici, dne 7. junija na Vuhredu.

Podsreda. Dne 20. aprila je umrl tukaj poštar Emil Panek. Bil je svoječasno oskrbnik tukajšnjih Windischgratzovih posestev.

Poljčane. Iz Poljčan se poroča: V Vresnicah se je igral 4letni sinček železniškega čuvaja na tiru ju-žne železnice ravno takrat, ko je prišel mimo tovrni vlak. Lokomotiva je dečka prišla in mu odtrgala no-

go. Poklicani železniški zdravnik Novosad ni mogel nič storiti, ker je bila poškodba absolutno smrtna.

Sv. Andraž v Sl. g. 23. aprila po cerk. opravilu so se zbrali naši možje k gospodarskemu shodu v gostilni gospoda Toša. Obširna soba je bila polna zborovalcev, ki so pazno sledili govoru poslovođa Osrednje zadruge, ki je razpravljala o namenih te zadruge, o važnosti skupne prodaje živine in o pospeševanju živinoreje. Nek mešetar je sicer skušal motiti zborovanje, a hočeš nočeš je moral utihniti.

Po govoru so stavili kmetje razna vprašanja in so želeli različna pojasnila o dnevnih zadevah.

K Osrednji zakrugi je pristopilo lepo število članov.

Rogaška Slatina. Se že pozna, da se v kratkem, dne 15. maja otvori sezona. Toda lani pogoreli „Kurhaus“ še ni gotov in tudi še ne bo do 1. julija, dasi se podjetniki ne brigajo ne za peteki ne za svetek. Res velikanski škandal, da pusti deželni odbor mandrati v tla 3. božjo in 2. cerkveno zapoved ter se tako pohujšuje naše dobro ljudstvo! — Pred polnočjo, dne 26. t. m. je nastal ogenj pri Jožefu Zumerju, po domače Pekov v Perneku. Vpepelil je streho podstrešje in precej pohištva. Domači so se komaj rešili. Tudi liberalna „kasa“ je rešena. Za prazni nič tudi ogenj ne mara in plesi istotako ne prinesejo blagoslova, pravi naše verno ljudstvo.

Rogaška Slatina. Pri nas so začeli liberalci že zopet delati z lažmi in zavijanju. Sedaj širijo laž, da je dr. Korošec zato šel v drug okraj, ker je on vzrok, da so sejmji zaprti. Vest je ravno tako hudobna, kot neumna, bodisi za bivšega pristaša Slovenske kmečke zveze, ali pa za pristnega liberalca, in če se kaže še tako vsevedočega in prebrisaneega. Take trditve kažejo le plitvo študiranega človeka. Ni moj namen, braniti dr. Korošca proti takim neumnim govoricam. To zna sam bolje, ako bi se mu zdelo vredno. Povem samo takim, ki se pridružajo, da jim je že dobro znano, zakaj dr. Korošec ne kandidira v prejšnjih okrajih, češ, sejme je zaprl, zato si ne upa več tukaj kandidirati. Sramota, če polnoleten človek iz nevednosti razširja tako govorico, ko je že bilo mogoče, poučiti se o tem, kaj je vzrok zaprtja sejmov, in zlobnost pa je, ako kdo preiščeno tako govorico med ljudmi razširja. Pa volite liberalca. (Ta vam lahko oblubi, da bo spravil iz sveta vse živinozdravnike, do katerih imate toliko srda; seveda kažete s tem samo svojo nevednost. Namesto pohajkovanja vzemite rajši knjige v roke, da ne boste s takimi govoricami kazali strašne praznote v svojih glavah. Ni tisti poslanec, ki je rekel, da bi moralo biti več slovenskih živinozdravnikov, napačno govoril. Pač pa boste tisti volilci, ki se boste dali s tem begati, ker hujskajo liberalci radi sejmov proti kandidatom S. K. Z. in bi volili liberalca, storili s tem tako napako, ki bi ostala kot madež, koji se ne spere zlepa!

Kozje. Gospodarsko bralno društvo v Kozjem je priredilo, oziroma ponovilo dne 23. aprila 1911 tri gledališke predstave. Prva predstava „Gospa in sirota“ se je jako dobro izvršila. Do sedaj ginjenih smo videli mnogo gledalcev. Za ves trud se izreka posebna zahvala tema igralcema. Druga predstava „Pošta skrivnosti ali začarano pismo“ in tretja predstava „Dobrodošli! Kdaj pojedete domu?“ ste se tudi jako dobro izvršili, za kar se izreka vsa čast in hvala vsem igralcem. Kakor se sliši, se v kratkem vprižori veseloigra v treh dejanjih, na kar se že danes opozarjajo vsa sosednja društva in vsi cenjeni rodoljubi in prijatelji bralnega društva ter se pričakuje, da se udeležijo vse, malo in veliko, ne samo kot obiskovalci, temveč tudi kot sodelovalci. Podrobna poročila sledijo. — Vam igralcem pa kličemo: Pogumno, vrlo in junaško naprej! Malo vas je še, pa uživajte veliko spoštovanje in ugled pri vseh dobromislečih ljudeh. Vstrajajte na dobrem in vaše vrste se bodo množile! — Opazovalec.

Zalec. Naši liberalci, ki bi že radi začeli agitacijo za Robleka, se silno jezijo, ker agitacija s hmelem nič ne vleče. Ljudje spoznajo take lažnjivce, ko so hodili pred štirimi leti okoli in obetali visoke cene hmelju, če bo Roblek izvoljen. Roblek je bil izvoljen, hmelju so pa cene padle, kakor nikdar poprej. Tako je liberalna laž postala očita.

Zalec. Izobraževalno društvo v Zaleu ima v nedeljo po večernicah občen zbor za l. 1910. Na dnevnem redu je poročilo o delovanju preteklega leta, volitev odbora, govor in petje. — Odbor.

Vransko. V našem okraju ni za Robleka prav nobenega navdušenja. Štiri leta je sedel na Dunaju in se ni ganil za svoje volilce. Sploh je njegova narava tako mirna, kakor se ne pristojna za politika, ki bi se naj za vse briga. Proti osebi g. Robleka nimamo sicer nič, a zaslug nima nobenih, in največja njegova napaka je, da se sedaj celo očito meša med liberalne smeti. G. Roblek ne spada tje, kjer se nahajajo tudi različni kridatariji in oderuhi. Toliko danes v pojasnilo o položaju pri nas.

Iz Soštanja se poroča, da je dne 24. t. m. ponoči zgorela hiša Ivana Kotnika. Tudi živež in vse drugo mu je zgorelo. Revez težek udarec čuti tem bolj, ker ni bil prav nič zavarovan. Domneva se, da je nekdo zažgal.

Rečica ob Savinji. Radosti polna je bila pri nas bela nedelja. Vršila se je izredno lepo uspela cerkvena slovesnost ob priliki blagoslovljenja nove zastave Dekliške Marijine družbe. Že na predvečer je oznanjal grom topičev pomembnost drugega dne. Ob ½2. uri popoldne je bil sprejem sestrine družbe iz Nazarja, ki je prišla z zastavo. Blagoslovljenje se je

vršilo na okrašenem prostoru pred misijonskim križem v navzočnosti 150 belo oblečenih deklet in velike množice vernikov. Po nagovoru č. g. kaplana Franca Ropa se je vršilo zabijanje spominskih žeblov s pomembnimi reki. Kumica je bila kot vzor prave ponižnosti in lepega vedenja spoštovana dekle Jožefa Žunter, p. d. Rebernikova iz Nizke. Pomen dneva je razložila večša beseda č. g. o. gvardijana Cherubina Tušek iz Nazarja, ki je govoril z ozirom na rek na slavaloku: „Vse za Marijo.“ Zahvala vsem, ki so pripomogli k tej slavnosti. V prvi vrsti se pa ne sme prezreti javno priznanje č. g. Martina Jurharja, sedaj kaplana v Konjicah, ki je ustanovil našo družbo in ji dal življenske sile, da se razvija v čast in pones župnije Rečica in cele Savinjske doline!

Gornji Grad. Premeščen je bil zadnji čas iz našega okraja v Celje neki paznik c. kr. finančne straže, ki sliči na ime Hrabroslav Godunig in to kazensko zaradi nekaterih nastopov, ki si jih je ta mož dovolil napram strankam. Tudi drugače ne žaluje nihče za njim, posebno če se spomnimo na njegovo krošnjarstvo in na njegov nelep nastop proti č. g. duhovniku v znani časopisni aferi.

Kokarje. Kakor se sliši, se ima vršiti za Zadreško dolino velik javen volilni ljudski shod povodom cerkvenega shoda v Kokarjih, župnija Rečica, na tretjo nedeljo po Veliki noči dne 7. maja. Poročal bo naš kandidat za državnozbornsko volitve, dr. K. Verstovšek, svojim volilcem o političnem položaju. Namen shoda ni skrb za mandat, pač pa da se ljudstvo politično prebudi in ostane vedno zvest branitelj svojih, postavnost mu zajamčenih pravic. 13. junij naj bo dan zopetnega novega prerojenja slov. ljudstva pod okriljem Slov. kmečke zveze, katere je edina poklicana, da nas kot mlada, zdrava organizacija reši propada.

Konjice. Prav otroška, v šulvereinskih buticah rojena politika je tudi ustanovitev nemške šole. Ko bi bili naši gospodje bolj velikega duha, bi bili napravili rajši posebne deške in dekliške pet- in pozneje šestrazrednice, v katerih bi se naučili slovenski otroci tudi nemškega in nemški tudi slovenskega jezika, ki ga potrebujejo pri nas. Nemci bi ostali Nemci, pa tudi znali slovenski dobro, Slovenci pa ostali Slovenci in tudi znali nemški, brez vse zagrizenosti in zatiranja. Ločena deška in dekliška šola bi se spodobila za Konjice, pa ne vsled vodstva napol posilinemške in nemške šole, za katero nemških otrok ni dosti, slovenski pa, ki jo pohajajo, v stvarnem pouku ne dosežejo skoro nič (kar bo spoštovano učiteljstvo samo potrdilo), nemškega govora in nemške pisave se pa naučijo tako, da se vragu smilijo. Hvaležno delo bi bilo, zbrati vse te cvetke nemštva, ki so se ga naučili slovenski okoliški otroci v nemški šoli!

Konjice. Divno-krasna zgornja Dravinjska dolina, zlasti okolica konjiška, bi zaslužila boljšo skrb, ko jo zdaj uživa. Ugodno podnebje, zdrav zrak, lepa lega, lepi razgledi itd. so činitelji, ki bi spremenili kraj Konjice v prijazno, priljubljeno letovišče za tujce. Razni magnati in petični mogotci, pametni podjetniki obeh narodnosti bi svoj razum in denar naložili brezdvomno plodonosno, ko bi poskrbeli za tujski promet. Zgraditi par hotelov, napraviti vrtno nasade, avtomobilno zvezo med trgom in važnejšimi sosednimi kraji (zlasti recimo Celje, Poljčane, Oplotnica), ali vsaj stalne in dobre izvoščake — bi ne bila nemogoča stvar. Ne dvomimo, da bi tudi grajsko okoliščino dovolilo napraviti, ali samo napravilo senčna sprehajališča po zeleni konjiški gori. Tudi visoko plemstvo, ki prihaja sem ali ima celo svoja posestva tu, na primer knez Windisch-Graetz, grofice Sermage, baron Vay de Vaya, razvaline gradu Tattenbach, grad Triebenec so močne privlačne sile za tujce. Seveda malenkostni ljudje, kakor jih je med našo gospodo precej, nimajo tako širokega obzorja, in menijo, da bodo veliki — če spremene trg Konjice v zagrizeno nemčurško-naprednjaško gnezdo.

Konjice. Na naslov visokega deželnega šolskega sveta. V konjiškem okrajnem šolskem svetu se nekateri možje, ki so najmanj zastopniki ljudstva, iz same strasti naravnost kruto norčujejo iz svojih dolžnosti in pravic. Proti vsem pravilom nepristranosti in pravičnosti hočejo na slovensko okoliško šolo vsiliti — prononsiranega štajerčijanca! Znano je, da so štajerčijanci nasprotniki slovenske vernosti in narodnosti. Učiteljevo mišljenje se počasi privzgoji tudi otrokom. In stariši naj damo svoje otroke v odločilnih letih vrgajati v posilinemškem, versko-odpadniškem duhu! Pošten človek se mora zgražati nad tem, da bi bila naša okoliška šola — šola narodnega in zato tudi verskega indiferentizma, podlaga štajerčijanstva. Imamo prosilce, neprimerno boljše kvalifikacije, ki jih pa gotovi člani slavnega okrajnega šolskega sveta ne marajo, ker niso renegati. Kvalifikacija posilinemškega ljubljencega je pa skrajno dvomljive vrednosti, ker pri nemški nestrpnosti so tudi nemogoče reči mogoče. To lahko visoka nepristranska oblast sama najbolje uvidi. Branili smo se pred dvema leti gospodične Burgarell-Rhoden, ki vernosti in narodnosti otrok morda ni bila tako nevarna, branimo se tudi sedaj. Ako pa bo visoki c. kr. deželni šolski svet bolj upošteval voljo mož, ki so slepi za pravico, ko željo tisočev dobrega ljudstva, potem naj ve, da bo zamoril čut spoštovanja in zaupanja do visokih c. kr. oblasti, od katerih pričakujemo skrb za ljudstvo in pravično nepristranost, ne pa nemško-nacionalne nadutosti. Okrajni odbor in okrajni šolski svet v Konjicah sta pa sploh cvetoča ironija avstrijske vladne skrbi za zveste podanike.

Kranjsko.

Ljubljana. S. L. S. je proti ljubljanskim občinskim volitvam radi raznih volilnih sleparij liberalcev vložila na namestništvo ugovor.

Novo mesto. Poroča se nam: V nedeljo so pripeljali ubeglega Hočevarja, ki je zaslovel radi svoje ga konkurza, zopet nazaj v Novo mesto. Z vlakom so ga pripeljali do Mirne peči, kjer ga je pričakoval preiskovalni sodnik gospod Kuder in Hočevarjeva soproga, od tam pa so ga transportirali v zaprtem vozu v Novo mesto.

Koroško.

Od meje. Poroča se nam: Odkar je prišlo podjetje Tolstovrške slatine v slovenske roke, se je z odločnim slovenskim uradovanjem na pošti in železnici dosegel že marsikak uspeh. Na železniški postaji v Spodnjem Dravogradu od začetka niso hoteli sprejemati dvojezičnih tiskanih vozniških listov ter samo slovensko izpolnjenih. Tudi na pošti v Guštanju se je zapovedalo, da se mora nemško govoriti. Seveda se Slovenci nismo teh drznih tujcev ustrašili, temveč se pritožili na višjo mesto in danes ti oholi Nemci že radi vse sprejmejo samo slovensko. Hvalevredno nam je šel na roko vrli gospod državni in deželni poslanec Grafenauer ter nam pomagal izbojevati pravice, ki nam gredo po božji in človeški postavi. Gostilna Tolstovrške slatine je od Slovencev, ki so se začeli vedno bolj probujati, dobro obiskovana. Nasprotniki, ki prihajajo iz radovednosti, se spodtikajo in mečejo v nabirajnika „Slovenske Straže“ in Ciril-Metodeve D. nesramno pisane listke, katerih vsebino drugokrat pošljemo, da vidite, s kakimi sredstvi delajo Nemci na Koroškem.

Narodno gospodarstvo.

Kmetovalci, prosite za povračilo polovične voznine od semenskega blaga! Ker v sedanjem času kmetovalci naročajo po večje ali manjše množine semenskega blaga, bodisi žita, krompirja ali detelje in trave, je važno, da izvedo, pod katerimi pogoji jim železnica povrne polovico voznine za tako blago. V naslednjem podajamo čitateljem prepis tozadevnih določil in pozivamo udeležene kroge, da v zmislu izjemnega tarifa 25 za semensko blago vseh vrst prosijo pri ravnatelstvu c. kr. državnih železnic v Trstu in v Beljaku, odnosno pri ravnatelstvu c. kr. priv. južne železnice na Dunaju za povračilo 50% plačane čiste voznine. Menda nam ni treba posebej naglašati, kako prav marsikomu pride tako povračilo polovice plačane voznine. Upoštevati je treba, da v sedanjem času manjši kmetovalci težko utrpe izdatke za spomladno setev, ki brez nje ne morejo biti. Dobro semensko blago je že samo na sebi silno drago, in voznina to blago tako znatno podraži, da mora vsak kmetovalec biti vesel, če se mu vsaj tukaj nekaj prizanesi.

Izjemni tarif 25 za semensko blago vseh vrst.

Pogoji glede uporabljanja tehi določil:

1. Semensko blago smejo le kmetovalci, ki bivajo na Avstro-Ogrskem, rabiti za setev na svojih gospodarstvih.

2. Pošiljatve morajo biti na vozniških listih zaznamovane kot semensko blago in morajo biti naslovljene na kmetijske družbe, državne ali avtonomne oblasti, ki blago porabljajo posameznim kmetovalcem, ali pa neposredno za kmetovalce.

3. Udobnosti se dovolijo le do naslednjih množin (za enega kmetovalca in eno koledarsko leto):

a) za semenski krompir do 2500 kg,

b) za vse druge vrste semenskega blaga do skupaj 1000 kg.

4. Izjemni tarif 25 se uporabi le povračilnim potom proti izjavi, navedeni pod št. 7, ki mora biti potrjena po kaki državni ali avtonomni oblasti ali po eni v št. 8 zaznamovanih korporacij.

5. Prošnje za povračila se morajo vlagati najdalje tri mesece po preteku koledarskega leta, ki se je v njem semensko blago prejelo. Vlagati se morajo prošnje pri železniškem ravnatelstvu, ki je predpostavljeno prejemi postaji. Prošnje naj obsegajo vse v dotičnem koledarskem letu po enem kmetovalcu prejete pošiljatve, ki zanje hodi izjemni tarif v pošte.

6. Železnica ima pravico zahtevati v posameznih slučajih dokaze o istinitosti izvršene porabe semenskega blaga.

7. Izjava.

Jaz (ime in priimek kmetovalca) v (bivališče) posestnik ali najemnik posestva (št. v) sem od (ime pošiljatelja ali pri posrednem sprejemu one korporacije ali oblasti, ki je prejem posredovalca) (v) (kraj) prejel (množina) kg (vrsta prejetega blaga) in izjavljam s tem, da sem (bom) to semensko blago porabil izključno za setev v svojem lastnem gospodarstvu in da tudi nisem (ne bom) dal dela tega blaga zastopni ali proti plačilu nekmetovalcem, zlasti ne trgovcem, mlinarjem itd. Ime prosilca.

Kraj in dom.

Nižje podpisan potrjuje s tem, da gorenja množina semenskega blaga odgovarja resnični porabi omenjenega kmetovalca, in sicer po obsegu in kulturnih razmerah njegovega gospodarstva. Pečat. Naslov potrjujoče oblasti ali korporacije.

8. Zaznamek onih korporacij, ki poleg državnih in avtonomnih oblasti smejo potrjevali: Štajersko: C. kr. kmetijska družba štajerska v Gradcu s podružnicami.

Jadranska banka v Trstu — Hrvatska vjeresijska banka v Dubrovniku. Kakor se nam poroča sklenila se je v zadnjih dneh fuzija imenovanih zavodov na ta način, da prevzame Jadranska banka v Trstu Hrvatsko vjeresijsko banko v Dubrovniku z vsemi podružnicami. — Hrvatska vjeresijska banka v Dubrovniku, ustanovljena 1. 1902 s prvotno delniško glavnico 500.000 K, povišala je svoj kapital 1. 1907 na 1 milijon in 1. 1910 na 2 milijona kron, ustanovila je svoje filijalke v Spljetu, Šibeniku in Zadru in si je pridobila s svojim solidnim poslovanjem in spretnim vodstvom splošno zaupanje meročajnih dalmatinskih krogov. Tudi imenovanje centrale te banke podružnim zavodom avstro-ogrsko banke priča o zaupanju tega največjega finančnega zavoda naše monarhije. — S prevzetjem tega zavoda postaja Jadranska banka, v kateri složno deluje slovenski, hrvaški in srbski kapital, največji avstrijski jugoslovanski zavod, povišuje svojo delniško glavnico iz 6 milijonov na 8 milijonov kron in računamo li rezervne zaklade in vloge obeh zavodov, bode razpolagala z glavnico nad 30 milijonov kron. — Ta korak Jadranske banke, s katerim razširja svoj delokrog iz Trsta, Ljubljane in Opatije na Dubrovnik, Spljet, Zadar in Šibenik, pomeni veliki napredek našega denarstva in zamoremo čestitati upravam obeh zavodov. — Jadranska banka, katera je stopila v življenje pred malo več kot pet leti in imela takrat samo 6 uradnikov, bode zaposlovala sedaj okoli 100 uradniških moči in smo trdno prepričani, da se ji odpira še velika bodočnost.

Društvo drž. uradnikov v Gorici namerava postaviti konzorcij za zidanje uradniških stanovanj. Ustanovni odbor je razposlal te dni vsem državnim uradnikom tostvarno okrožnico, iz katere je razvidno, da morajo nabaviti člani enega ali več deležev po 100 kron. Ti deleži se v prvem letu ne bodo smeli obrestovati nad 4%, dočim se bodo obrestovali v poznejših letih po 6% in višje. — Misel za zgradbo uradniških stanovanj je hvala vredna in zasluži vsestranskega upoštevanja, naj jo motrimo že s kateregakoli stališča. — Z zgradbo uradniških stanovanj bo odpomagano v prvi vrsti indirektno neugodnim razmeram državnih uradnikov. V drugi vrsti pa se s tem indirektno okoristi ves srednji stan, kajti z zgradbo združnih stanovanj se polagoma izpraznijo srednja stanovanja, vsled česar se bodo dotične najemščine, če že ne znižale, vsaj se ne bodo zvišale kakor dosedaj. Poleg tega bo v korist tudi obrtnikom in delavcem, ki najdejo pri tem dela in zaslužka.

Iz Avstro-Ogrske se je leta 1910 izvozilo slada, ječmena, hmelja; in piva: slada 1.746.806 meterskih stotov, ječmena 1.855.041 meterskih stotov, hmelja 83.600 meterskih stotov, piva v steklenicah 30.457 meterskih stotov. V primeri s predlanskim letom se je zvišal izvoz pri sladu za okroglo 200.000 meterskih stotov, pri hmelju za okroglo 3.000 meterskih stotov, pri pivu v sodčkih za okroglo 19.000 meterskih stotov in pri pivu v steklenicah za okroglo 7.000 meterskih stotov; nasprotno se je pa znižal izvoz pri ječmenu za okroglo 85.000 meterskih stotov.

Poročila z hmeljskega trga.

M š e n o pri Melniku, dne 18. aprila. Prejšnji teden je lepo pomladansko vreme našlo dosti hmeljarjev pri delu. V četrtek po noči je pa padlo toliko snega, da je vsako delo nemogoče. Nasadi so popolnoma zdravi in je želeli, da bi bila dobra žetev, ker se v celi okolici ne dobi niti trohice lanskega hmelja.

N o r i m b e r k, dne 14. aprila. V zadnjih dneh ni kupčija več tako živahna, toda kljub temu so cene zelo stalne. Hallertanerski in virtemberski hmelj sta se plačevala po 128—135 mark. Tendence mirna.

N e u t o m i š e l, Poznańjsko, dne 14. aprila. Tukaj se je le malo spremenilo. Sicer se je med trgovci sklenilo nekaj kupčij, ki so pa popolnoma brezpomembne. — Pri hmelju se že prav pridno dela, nasadi so jako dobro prizimili.

R o t t e n b u r g, Virtembersko, dne 15. aprila. Nasadi so dobro prezimili in se dosedaj ne more nikdo pritožiti. Nagli vremenski preobrat prejšnjega tedna je napravil malo škodo, vendar zadržuje sedanje neprijetno vreme rast.

Združeni avstro-ogrski industrijalci so sklenili od dne 20. aprila naprej zvišati cene in sicer pri tkaninah za 3%, pri pleteninah za 2% pri kilogramu. Tudi v Nemčiji so zvišali cene.

Koliko se pridelala na celem svetu piva. Po neki statistiki za leto 1909 posnamemo, da se je v dotičnem letu na celem svetu pridelalo 300.892.926 hektolitrov piva, napram 304.330.867 hektolitrov v letu 1908. Produkcija piva torej močno nazaduje. Največ piva se je pridelalo v Nemčiji, namreč 70.690.092 hektolitrov. Samo na Bavarskem se ga je pridelalo 18.482.847 hektolitrov. Med avstrijskimi kronovinami, v katerih se prideluje pivo, stoji na prvem mestu Češko z 9.405.791 hektolitri, na drugem pa Nižje-Avstrijsko z 3.316.798 hektolitri.

Na sejem v Gradcu dne 27. t. m. se je prignalo 198 volov, 112 bikov, 168 krav in 7 telet; torej skupno 485 repov. Cene se niso nič kaj izpremenile. Pitane vole se je prodajalo po 47 K do 54 K za 50 kg žive teže. — Na kontumačni trg se je prignalo 115 repov; za ogrske pitane vole prve kvalitete se je plačevalo do 67 K za 50 kg žive teže. — Do 1. ure popoldan se je odprodalo: Na Gornje Štajersko 60, v Trst 90, v Celje 4 in v Ljubljano 7 glav goveje živine.

Avstrijski Lloyd. Avstrijski Lloyd bo letos plačeval dividende s 26 K; lansko leto je plačal samo 24 K. Lloyd obhaja letos 75letnico svojega obstoja. Iz tega povoda bode dobilo nekaj uradnikov in funkcionarjev odlikovanja. Med drugim se tudi govori, da bo podpredsednik Virante povišan v plemiča, in da bo glavni ravnatelj Frankfurter dobil naslov dvornega svetnika.

Po čem se spozna za stavbo dober les iglastega drevja? Borovci in drugo iglasto drevje, ki raste na višavah, je za uporabo pri stavbah mnogo boljše nego ono iz nižav, posebno če so nižave mokrotne. Na višavah se mora drevje boriti z mrazom in vetrom, zato je bolj utrjeno. V mokrotnih nižavah drevje pogosto napada rudeča gniloba in gljive. Če se olupi drevo na južni strani in potolče po golem lesu s kladivom, potem nam naznanja jasen zvok, da je drevo zdravo, zamolkel glas pa nam priča o slabotnosti in bolehnosti. Sive vzvišenine in rudeče vdrtnine na lubju so znamenje zdravega lesa; belkaste vzvišenine in sive vdrtnine naznanjajo, da je drevo bolno. Ko je drevo posekano, pogledamo letnice; svetlo-rudečkaste letnice z bledimi medletnicami izpričujejo čvrstost in svežost, svetlosive letnice z belimi, mehkiimi in pa krivenčastimi medletnicami nam kažejo, da je bilo to drevo zamrlo, predno smo ga posekali. Najzanesljivejše znamenje pa, da je les zdrav in trden, je njegova zmožnost, prenašati glas iz enega konca debela na drugi. Če nastavimo uho na enem koncu debela, na drugi konec pa nalahno potrckamo, potem se mora to trkanje na drugem koncu popolnoma razločno in natančno slišati. Stavbni les se mora sekati, ko ni v soku, to je od začetka meseca decembra do konca februarja.

Narodno-obrambno delo.

40.000 K za Češko šolsko matico je zapustil umrlji zasebnik Dominik Daneš. Da bi se za „Slovensko Stražo“ našel kak tak plemenit darovalec.

60.000 K za Lego Nazionale je zapustil inženir Luigi Pagoni, ki se je usmrtil v Gorici.

Südmärkna loterija. Dne 4. maja se vrši žrebanje Südmärkinih srečk. Po vseh listih tarnajo ubogi Nemei, da je teh presnetih srečk še toliko preveč. No, če že komu katero vsilijo, tisto še spravijo v denar. Lansko leto so bile baje skoroda razprodane, letos pa jih je skoroda polovica ostala. Da, star je pregovor: Osel gre samo enkrat na led.

Zrakoplovstvo.

Prvi zrakoplovec na Kitajskem.

Iz Šanghaia se poroča: Pariški aviatik Rene Vallon se je dne 24. aprila dvignil s svojim zrakoplovom nekaj sto metrov visoko in je ostal v zraku 35 minut. To je bil prvi polet na Kitajskem. Poleta se je udeležil tudi nek kitajski častnik, katerega je poslala vlada, da ji poda natančno poročilo. Akoravno je bil uspeh prvega poleta dober, vendar se kitajska vlada ne more sprijazniti z mislijo, da bi uvedla v svoji armadi aeroplan. Rene Vallon bo odšel sedaj v Peking, kjer bo napravil istotako zračni polet.

I redentistična demonstracija v aeroplanu.

Iz Tržiča se z dne 25. t. m. poroča: Danes zjutraj so opazovali tržičski prebivalci kakih 200 metrov nad mestom aeroplan, ki je križaril precej časa nad hišami. Pilot, ki je vodil letalni stroj, je razvil pri tem italijansko trobojnico. Stroj je odplul nato proti Gradiški. Iz Vidma se poroča, da se gre v tem slučaju za zrakoplov dr. Cavalieria, ki se je dvignil v zrak v St. Maria. Pilota je pri njegovem prihodu v St. Maria sprejela velika množica s frenetičnim ploskanjem in klicanjem.

Razgled po svetu.

Srednjeveška kazen za revolucionarnega pisatelja. V biblioteki C. Butlerja v Londonu so dobili med raznimi dragocenimi knjigami in zvezki tudi značilen apel na tedanji parlament. Spisal ga je l. 1628. dr. Alet. Leighton. Radi tega apela so tirali pisatelja pred sodišče, ki mu je prisodilo sledečo občno kazen: Obtoženec se mora dvakrat na eni najbolj obljubljenih cest v Londonu z bičem pretepsti. Porežejo naj se mu ušesa, raztrgajo nosnice, na lica pa naj se mu vžge znamenje S. S., to je povzročitelj nemirov. Dalje ima plačati 600.000 K globe in pride kot dosmrtni jetnik na bojno brodogrje.

Nesreče v gorah so se letos zgodaj začele. V nedeljo se je ubila na gori Rax neka gospa Weber, katere sin se je tudi lansko leto smrtno ponesrečil. — Pri Rattenbergu na Tirolskem je padel raz neke stene ljudskošolski učitelj Antengruber ter se je ubil. Na Arznerski planini se je nek turist smrtno-nevarno pobil.

Največja hiša na svetu. Iz New Yorka se poroča, da so načrti za gradnjo največje hiše na svetu že gotovi. Hiša, ki bo 230 metrov visoka, bo imela 30 nadstropij, stolp na hiši pa 25.

Korespondenca kronanih glav. Ako bi eksistiral zapoved, da olika zahteva, da se odgovori na vsako pismo, potem bi se kronanim in maziljenim glavam slabo godilo. Pred vsemi papeži, kateri lahko reče, da dobiva dnevno največ pošte. On dobi dnevno 22.000 do 25.000 pisem in tiskovin, s katerimi ima

opraviti 35 tajnikov. Na drugem mestu je nemški cesar; on dobi dnevno 4000 pisem in 3000 do 4000 časnikov in knjig. Predsednik Združenih držav dobi dnevno 1000 pisem in 4000 časnikov, angleški kralj dobi istotako 1000 pisem in 2000 do 3000 tiskovin. Ruski car dobi samo 650 pisem in razmeroma jako malo tiskovin, kralja italijanski in španski se morata zadovoljiti z 300 pismi. Najmanjšo pošto in skoraj nič knjig dobi francoski predsednik Fallieres.

Zločini med mladino. Lani je bil mednarodni kongres za vzgojo po družinah v Bruslju. Zanimivi so bili osobito podatki gospe Schoff, policijske asistentinje v Filadelfiji, o zločinih med mladino. Dokazala je, da je pokažena vzgoja največkrat kriva, da otroci zaidejo v zlo. Opazovala in preiskala je tekom osmih let kot prisednica mladinskega sodišča v deset tisoč slučajih krivdo mladih pokvarjencev, zraven tega je pa poizvedovala tudi pri starejših zločincih in zločinkah, kakova so bila njih mladostna leta in kako so zašli v zlo ter našla, da so jih v činoma domače in družinske razmere spravile na zločinska pota. Izmed 1589 jetnikov jih je imelo 577 pijači vdane starice; več kot polovica jih je bilo takih, ki so jim starši pomrli, preden so izpolnili 16. leto. Tobakarjev (mladostnih) je bilo med njimi 348, dve tretjini pa je bilo mladostnih alkoholikov; 950 jih je naravnost izjavilo, da jih je edino demon alkohol zavedel v hudobijo.

Boj z zločinci. Petrograjska brzogovorna agentura javlja, da je obkolila policija v neki prometni ulici hišo, v kateri so se skrili neki zločinci. Ti so začeli streljati na policijo, katera je bila primorana, pozvati na pomoč vojaštvo. Toda zločinci so rajši, kakor da bi se vdali, zažgali hišo. Tekom boja so bili trije zločinci ustreljeni, eden pa težko ranjen.

Zopet eden jugoslovanskih junakov umrl. Iz Sarajeva se z dne 21. aprila poroča: Vojvoda Kovačević je v starosti 91 let umrl v Miksiču. Kovačević je bil vodja v 182 turško-črnogorskih bojih, pri vstaji v Krivošiji leta 1869 in v bojih z monarhijo l. 1881. Od tega časa je živel starec v Miksiču.

Premoženje kitajske cesarice-vdove. Kakor se poroča iz Pekinga, so čisto zlato, ki reprezentuje precejšen del cesarskega premoženja, odpeljali natihem iz Pekinga v London. To zlato je, kakor se domneva, posest cesarice-vdove. Ta je z varčnostjo nagrabila silno premoženje. Samo vrednost draguljev, katere je nakupila cesarica v zadnjem času svojega vladanja, znaša več sto milijonov.

Tolstovrška slatina.

Vsak slovenski trgovec, gostilničar, obrtnik, zdravnik, duhovnik, učitelj in sploh vsak posamezen član našega naroda lahko neizmerno veliko stori za okrepitev našega naroda, ako kupuje in naročuje vse potrebščine v našem slovenskem jeziku ter le pri slovenskih ali slovanskih podjetjih. Počasi, a vendar sigurno se mi Slovenci otrešamo tujega ter si vsled tega ustvarjamo vedno več „svojegega“. Z veseljem lahko opazujemo, da nam danes še ni treba iskati potrebščin pri tujih nam sovražnih podjetjih, ampak da nam že slovenska ali slovanska industrija nudi toliko kolikor rabimo, če le hočemo!

Tudi podjetje Tolstovrške slatine je prišlo v slovenske roke. Kako je bilo treba, da smo se Slovenci tudi na tem polju rešili „tujega“, kaže dejstvo, da je naročil na Tolstovrško slatino ogromno ter se jo odpošilja cele vagonne po vseh slovenskih pokrajinah. Ni že menda kraja na Slovenskem, kjer bi ne imeli slovenske kisle vode: Tolstovrške slatine. Podjetje Tolstovrške slatine se je moralo od začetka boriti z velikimi težkočami. Nikakor ni bilo mogoče, takoj od začetka vrelca urediti, kakor bi bilo potreba. Zadnji čas se je posrečilo celo napraviti zboljšati in spopolniti, o čemur priča veliko število zadnje dni došli pisem, v katerih se sedaj voda hvali in od gospodov zdravnikov priznava kot zdravilna mineralna voda. Od začetka se ni poznalo lastnosti vrelca in delavcev, zato se ni moglo postreči, kakor se to danes lahko zgodi! Kdor sedaj naroči, bode gotovo zadovoljen. Vrh tega se prida k vsakemu zaboju listek, za katerega se plača kateremu koli slovenskemu društvu ali organizaciji 20 h v narodne namene.

Tudi zaloge, oziroma preprodajalne, se bodo s časoma uredile v vseh slovenskih krajih. Tu navedemo le za Spodnje-Štajersko: dozidajšnje založnike, oziroma preprodajalce; so to gospodje: M. Berdajs v Mariboru, Anton Kolenc in Ivan Ravnikar v Celju, Alojz Senčar v Ptuj, Fr. Turnšek na Vranskem, Uršič in Lipej in Josip Boecio v Brežicah, Lovro Petrovar v Ivanjkoveh, Anton Zemljč v St. Lenartu v Slovenskih goricah, Josip Prisljan v Gornjem gradu, Ivan Pernat v Bočni, Ludvik Kuharič v Ormožu, Pevec Rudolf v Mozirju, J. Tikičak, Devica Marija v Pušavi.

Do sedaj se dobiva pri omenjenih, a da se izpodrine tuja, je vsakega trgovca in gostilničarja dolžnost, da vpelje to vodo, in vsak Slovenec naj povsod zahteva edino le slovensko kislno Tolstovrško slatino.

Trgovci, gostilničarji in drugi, ki žele naročiti ali imeti zalogo, oziroma preprodajo ali zastopstvo, se naj obrnejo na naslov: Tolstovrška slatina, pošta Guštanj, Koroško.

V kratkem se začnejo priobčevati inserati, v katerih bodo objavljeni vsi preprodajalci, oziroma založniki.

POSILANO.

Ne, prijatelj moj, potrpežljivost je neumnost, in povrh še nevarna. Z katarji se ne sme imeti potrpežljivosti, proti tem se mora uporabljati Fayjeve prave sodenske pastile. Te so produkt sodenskih zdravilnih vrelcev in napravijo takemu katarju v neverjetno kratkem času konec. Fayjeve prave sodenske pastile se dobi v vseh lekarnah, drožerijah in zalogah mineralnih vod za 1 K 25 v. Paziti pa morate na ponarejanja. Generalna reprezentanca za Avstro-Ogrsko: W. Th. Guntzert, c. kr. dvorni založnik, Dunaj, IV.-1. Grosse Neugasse 17.

LEKARNARJA A. THIERRY-A-BALSAM

edino pristno z zeleno usmiljeno sestro kot varstv. znanko. Obilno varovan.

Vsako ponarejanje, posnemanje in prodaja kakšnega drugega balsama s podobnimi znankami se sodnijsko preganja in strogo kaznuje. — Nedosežnega uspeha pri vseh boleznih na dihalih, pri kašlju, hripavosti, žrelnem katarju, pri bolečinah v prsih, pri pljučnih boleznih, posebno pri influenci, pri ledeničnih boleznih, pri vnetju jeter in vranice, pri slabem teku in slabi prebavi, pri zaprtju, pri zobobolu in ustnih boleznih, pri trganju po udih, pri opeklinah in izpuščajih itd. 12/2 ali 6/1 ali 1 gr. specialne stekla 5 K.

Lekarnarja A. Thierry-a

samo pristno

centifolijsko mazilo

je zanesljivo in nagotovo, čega učinka pri ranah, opeklinah, poškodbah, vnetjih, tvorbi, odstranjuje vsa tuja snovi iz telesa in radi tega destikrat na pravi operaciji nepotrebnega. Zdravilnega učinka tudi pri starih ranah 1 d. 2 dozi staneta 3 60 K.

Naroči se: Lekarna k angelju varhu, ADOLF THIERRY v PREGRACI pri ROGATCU.

Dobi se v vseh lekarnah in sicer v Mariboru v lekarni W. A. König

6 belih

rjuh, zelo debele po 2 m
K 14—, po 2 1/4 m K 16—,
iz domačega lanenega
platna po 2 m K 18—,
po 2 1/4 m K 20— dobite
franko iz narodne

veletrgovine
R. Stermecki
v Celju.

Trgovina špecerijskega blaga Milan Hočevnar Celje

Zaloga pražene kave „Au Mikado“.

Priporoča za tekoči čas pod zagotovilo točne in solidne postrežbe:

ruskega in kitajskega čaja, pristnega jamajka ruma, slivovke, brinjevca, konjaka in raznovrstnih likerjev. Sveže rozine, grozdice, civebe, mandelne, lešnike, orehe, bosanske češplje, strdi itd.

Živinorejcem nudim za pitanje svinj dobro znanega „Lucculus“, mastina in klajno apno. Ob času setve opozarjam p. t. kmetovalce, da se dobi v moji zalogi zanesljiva, kaljiva semena za polja in vrtove.

Tudi priporoča raznovrstne voščene in druge sveče, kadilo in olje.

177

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Glavni zastopnik za Štajersko: Gospod Fran Pograjc, Maribor, Fabriksgasse 21, blizu Nar. Doma.

155

sprejema:

1. zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi;
2. zavarovanja zvonov proti poškodbam.

Pojasnila daje in sprejema ponudbe glavni zastopnik zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico.

V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavlja spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

Edina domača zavarovalnica! Svoji k svojim!

Cerkveni in sobni slikar in pleskar

Franjo Horvat

MARIBOR, Kasinogasse štef. 2.

Se priporoča veleč. duhovščini in slavnemu občinstvu za slikanje cerkev, dvoran, sob, društvenih odrov, napisov na steno, deske, plošče in steklo ter za vsa v pleskarsko in slikarsko stroko spadajoča

:: dela ::

53

Postrežba točna! :: :: Cene nizke!

Kdor svoj želodec ljubi,

noče drugega krepčila, kakor

želodčni likér

Želodčni likér „FLORIAN“ ne slabi in ne omami kakor razne opojne pijače, ampak daje moč in veselje do dela!

Edini likér za slab želodec!

Ljudska kakovost

liter K 2.40.

Kabinetna kakovost

„ „ 4.80.

Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Veletrgovina s špecerijskim blagom in z deželnimi pridelki

Anton Kolenc: Celje

Glavna zaloga: Graška cesta 22 Podružnica: Narodni dom.

Prazen je izgovor, da se mora blago iskati pri tujcih, ker Vam nudi domača zgoraj imenovana veletrgovina v vsakem oziru bogato in zelo povečano zalogo z vedno svežim blagom, tako, da zamore proti vsaki konkurenci popolnoma ustreči zahtevam cenj. g. trgovcev in prosim za mnogobrojen obisk, o čemur se lahko vsakdo sam prepriča, če tudi z najmanjšim poizkusom.

Velečastitim gospodom duhovnikom ponudim voščene, kakor tudi druge vrste sveč, ter olje in kadilo za cerkve.

V zalogi imam vsakovrstna vrtna in poljska semena zanesljive kaljivosti, ter opozarjam slavno občinstvo za nakup istih, kakor tudi ostalega špecerijskega blaga ter deželnih in drugih pridelkov.

I a. Zabukovski premog ponudim po 2.10 K za 100 kg pri odjemu celega voza, prosto v hišo postavljen v Celju, drugam po dogovoru.

Kupim tudi vsako množino deželnih pridelkov, kakor: žita, fižola orehov, itd. ter rabljene solnate in druge sveče, petrolejske in oljate sode.

Pismena naročila se izvršujejo z obratno pošto. 479

Janko Artman-u

da si ogledate

največjo izložbo trpežnih in lepih svilnatih robcev. Ta velikanska izložba

je v prvem nadstropju trgovske hiše

Janko Artman-a

v Šent Jurju ob juž. žel. pri farni cerkvi. 418

Spodnještajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: nav. dne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so pošto hranilne položnice na razpolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4 1/2%, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in poroštvo po 5 1/2% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izvenzmi praznike. — V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. popoldne. 6

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Pijte samo „Tolstovršsko slatino“
Naroči se v Tolstem vrhu, Guštanj, Koroško.

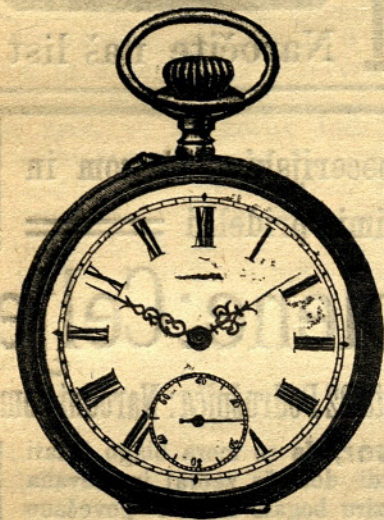
Za sv. birmo!

Pripravil sem veliko zalogo **ur, verižic** in druge **zlatnine** po posebno nizkih cenah.

Srebrne ure 7 K. Zlate ure 28 K.

Srebrne verižice 2-80 K.

== Za vse pismeno jamstvo. ==

Vam ni potrebno naročiti pri tujih tvrdkah, ker pri domačem slovenskem urarju dobite vse in do bro blago.

Zahtevajte poseben cenik za birmo.

Gramofones slov. ploščami iz najboljših tovarn.

Popravila se točno in hitro izvršujejo.

Urar, očalar in zlatar

Franjo Bureš Maribor

Tegethofova cesta št. 39.

Časno priznanje 1885.

Staroznana trgovina s semenjem

M. Berdajs, Maribor

Sofijin trg

priporoča svojo veliko zalogo travnega, deteljnega vrtnega in gozdnega semena po nizki ceni. — Opominjam posebno na **deteljno seme**, katero se letos po precej nizki ceni kot „naturell“ ponuja, ter omenjam, da prodajam samo pristno deteljo, garantirano, brez predence (grinte) in so čast. kupovalcem spričevala na razpolago.

Poljski mavec (gips)

najboljše umetno gnojilo za polje in travnike priporoča **M. Berdajs, Maribor - Sofijin trg.**

Prevzamem vsa dela dekoracijske, slikarske in pleskarske stroke, katera izvršujem vestno in po najnižjih cenah.

Mihael Dobrave v Celju

Gospodska ulica 5.

Edina štaj. narodna steklarska trgovina
449 na debelo in na drobno

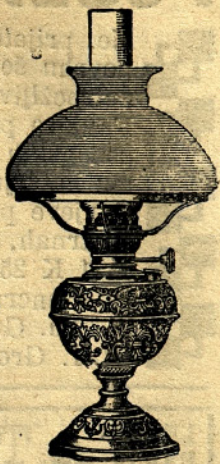
Franc Strupi : Celje

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.

Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in priv. stavbah.

***** Najsolidnejša in točna postrežba. *****

Trgovina s papirjem in pisalnim orodjem

Goričar & Leskovšek v Celju

Graška ulica št. 7.

Lastna založba šolskih zvezkov, risank in risalnih skladov po najnovejših predpisih.

Na debelo!

416

Na drobno!

Prva južno-štajerska kamnoseška družba v Celju.

Žaga, brusi in struže s strojnim obratom. :: Zavod za graviranje črk. :: Izvršuje nagrobne spomenike in vsa monumentalna in stavbena dela iz tu- in inozemskega materiala.

Plošče za pohištvo iz raznobarnega marmorja :: Velika zaloga izgotovljenih nagrobnih spomenikov :: Najnižje cene :: Kulantni plačilni pogoji :: Naročila se izvršujejo točno.

418 Ceniki in stroškovni proračuni brezplačno.

Brzjavke: **Kamnoseška družba : Celje.**

Nizozemska zavarovalnica Sanatorij „Mirni Dom“
za življenje

mi je poverila nadzorstvo o svojem poslovanju na Slovenskem Štajerskem, kar si dovoljujem tem :: potom naznaniti slavnemu občinstvu. ::

Nizozemska zavarovalnica je, smelo rečem, tako cen zavod, da ga ni enakega na kontinentu. Pogoji so skrajno ugodni in kulanca zavoda je priznana, vsled česar opozarjam na to mednarodno in po celem svetu razširjeno zavarovalnico.

Nizozemska zavarovalnica je od vseh pri nas poznanih zavarovalnic najcenejša in skoro najbogatejša, tako da je tudi :: varnost v vsakem oziru zasigurana. ::

Vsa pojasnila daje podpisani radovolje in brezplačno.

Fran Rakovič, nadzornik v Celju

Wokaunplatz št. 1.

480

za bolnike na živcih, priporočan od zdravnikov. — Zmerne cene. — Prospekti na zahtevo zastoj —

Dr. Franc Čeh, Gornja Sv. Kungota.

Najnovejše spomladanske sezone je došlo.

Elegantni čevlji za dame, gospode in otroke v največji izbi in v vseh oblikah. — Z velespoštovanjem

Štefan Strašek

prva največja zaloga in izdelovanje čevljev v

18— **Celju : Kovaška ulica 3.**

Robert Diehl žganjarna v Celju priporoča svojo doma žgano slivovko, tropinovec, vinsko žganje, brinjenec kakor tudi **štajerski konjak**

417

Draginja!

Vsak hoče varčevati! Na stotine kron prihraniš

če kupuješ vse potrebščine v **špecerijski trgovini**

ki se nahaja **samo v Tegetthofovi ulici št. 57** v lastni hiši v **Mariboru.**

Postrežba točna in solidna!

Slovenci naše geslo je: **Svoji k svojim!**